

Univerzita Hradec Králové
Fakulta informatiky a managementu
Katedra rekreologie a cestovního ruchu

Destinační management festivalu Jičín – město pohádky

Bakalářská práce

Autor: Tereza Smolíková

Studijní obor: Management cestovního ruchu

Vedoucí práce: Mgr. Dagmar Hrušová Ph.D.

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně a s použitím uvedené literatury.

V Hradci Králové, dne 16. 8. 2019

Tereza Smolíková

Poděkování:

Tímto bych chtěla poděkovat vedoucí práce Mgr. Dagmar Hrušové, Ph.D. za její odbornou pomoc, metodické vedení a cenné rady v průběhu psaní bakalářské práce, dále předsedovi správní rady Nadačního fondu Jičín – město pohádky pro rok 2017 Dominiku Malému za zodpovězení dotazů a zapůjčení užitečných materiálů.

Velké díky patří také bývalé předsedkyni správní rady Nadačního fondu Jičín – město pohádky paní Věře Rychterové za poskytnutí rozhovoru a předání hodnotných materiálů. Poděkování náleží také třídní učitelce z 2. Základní školy v Jičíně Romaně Zikmundové za spolupráci během šetření a poskytnutí fotografií dětských respondentů. V neposlední řadě bych chtěla poděkovat všem ostatním pracovníkům Nadačního fondu Jičín – město pohádky za jejich ochotu a poskytnuté statistické údaje.

Anotace

Název: Destinační management festivalu Jičín – město pohádky

Bakalářská práce na téma „Destinační management festivalu Jičín – město pohádky“ má za cíl zhodnotit festival Jičín – město pohádky s ohledem na předem zvolená hodnotící hlediska. Dílčím cílem je za použití kvalitativních i kvantitativních metod zhodnotit programovou strukturu festivalu Jičín – město pohádky a ověřit orientaci festivalu na dětského návštěvníka. Teoretická část přináší pojmy týkající se problematiky destinace a destinačního managementu. Práce dále seznamuje s terminologií odpovídající charakteru výzkumného souboru. Jedná se o specifické formy v oblasti cestovního ruchu, jako je např. cestovní ruch dětí a mládeže nebo cestovní ruch rodin s dětmi.

V části vlastního výzkumu jsou mimo jiné uvedeny některé příklady kulturních událostí v destinaci Jičín a představení té největší z nich, a to právě festivalu Jičín – město pohádky. Dále je destinace Jičín uvedena v kontextu tradice pohádek ve městě. Následuje analýza návštěvnosti, na kterou navazuje analýza programové struktury festivalu za roky 2013-2017 doplněna o výslednou komparaci těchto pěti po sobě jdoucích let. Do výzkumné části jsou zařazeny jednotlivé typy rozhovorů, jak s organizátory a současně také subjekty činnými v oblasti managementu festivalu, tak s návštěvníky festivalu. Výzkum byl doplněn o dotazníkové šetření s další skupinou účastníků festivalu, která se stala přínosnou pro vyhodnocení výsledků celé práce a zodpovězení výzkumných otázek.

Klíčová slova: destinace, destinační management, kultura, kulturní akce, festival, Jičín – město pohádky, dětský návštěvník

Annotation

Title: Destination management of Jičín – město pohádky festival

The bachelor thesis „Destination management of Jičín – město pohádky festival“ aims to evaluate the Jičín – město pohádky with regard to selected evaluation criteria. Partial objective of the thesis is to use the qualitative and quantitative methods to evaluate the program structure of Jičín – město pohádky festival and verify the festival orientation on the child visitors. Theoretical part of the thesis explains the terms related to the topics of destination and destination management. The thesis further explains the terms related to the research field. These are specific types of tourism, e. g. tourism of children and youth or family tourism.

In the research part of thesis, there are also some examples of cultural events in Jičín destination and a presentation of the biggest one, which is Jičín – město pohádky festival. Furthermore, Jičín destination is discussed in the context of tradition of fairytales in the city. The thesis then continues with analyses of visit rates and the program structure of the festival in years 2013-2017, complemented by final comparison of these five consecutive years. The research part also contains individual interviews – with the organizers, with the subjects participating in the festival management and with the festival visitors. The research also contains a questionnaire research conducted on another festival participant group which contributed to the evaluation of results of the thesis and helped answer the research questions.

Keywords: destination, destination management, culture, cultural event, festival, Jičín – město pohádky, child visitor

Obsah

1 Úvod	1
2 Cíl práce.....	3
2.1 Výzkumné otázky	3
3 Teoretická východiska.....	4
3.1 Vymezení destinace cestovního ruchu.....	4
3.1.1 Charakteristické znaky destinace	5
3.1.2 Formulace cílů destinace	5
3.1.3 Vize a poslání destinace	5
3.1.4 Primární nabídka destinace	6
3.1.5 Destinační management	6
3.1.6 Aktéři v destinaci cestovního ruchu	7
3.1.7 Kooperace aktérů v destinaci cestovního ruchu	8
3.2 Kulturně-poznávací cestovní ruch	8
3.2.1 Kulturní event.....	9
3.2.1.1 Festival.....	10
3.3 Cestovní ruch specifických skupin	11
3.3.1 Cestovní ruch dětí a mládeže.....	11
3.3.2 Cestovní ruch rodin s dětmi.....	12
4 Metodika zpracování	13
4.1 Charakteristika zkoumané oblasti.....	13
4.2 Výzkumné metody.....	14
4.2.1 Analýza návštěvnosti.....	15
4.2.2 Obsahová analýza a komparace programové struktury.....	15
4.2.3 Pozorování.....	15
4.2.4 Dotazování.....	16
4.2.4.1 Charakteristika respondentů dotazníkového šetření	17
4.2.4.2 Popis a průběh dotazníkového šetření	20
5 Výsledky výzkumu a diskuze.....	22
5.1 Odkaz pohádkové tradice v destinaci Jičín.....	22
5.2 Festival Jičín – město pohádky	28
5.2.1 Přehled cílových skupin návštěvníků festivalu	29
5.2.2 Výsledky analýzy návštěvnosti festivalu	31

5.2.3 Zhodnocení programové struktury festivalu	33
5.2.3.1 Analýza programové struktury festivalu za rok 2013.....	38
5.2.3.2 Analýza programové struktury festivalu za rok 2014.....	40
5.2.3.3 Analýza programové struktury festivalu za rok 2015.....	41
5.2.3.4 Analýza programové struktury festivalu za rok 2016.....	42
5.2.3.5 Analýza programové struktury festivalu za rok 2017.....	43
5.2.3.6 Komparace programové struktury festivalu za roky 2013-2017 ...	44
5.2.4 Výsledky analýzy a komparace programové struktury	46
5.2.5 Výsledky pozorování.....	47
5.2.6 Organizace festivalu	51
5.2.6.1 Výsledky rozhovorů s organizátory festivalu	53
5.2.7 Výsledky dotazníkového šetření a řízených rozhovorů	55
5.2.7.1 Dotazníkové šetření a řízené rozhovory dětských návštěvníků.....	55
5.2.7.2 Dotazníkové šetření a řízené rozhovory dospělých návštěvníků...	61
6 Shrnutí výsledků na základě výzkumných otázek.....	67
7 Závěry a doporučení.....	69
8 Seznam použitých zdrojů	71
8.1 <i>Seznam tabulek</i>	75
8.2 <i>Seznam obrázků</i>	75
9 Přílohy.....	77
9.1 <i>Seznam příloh</i>	77

1 Úvod

Není festival jako festival. A takové tvrzení rozhodně platí o festivalu Jičín – město pohádky. Na první pohled by se mohlo zdát, že tato kulturní akce vykazuje převážnou část prvků, které jsou typické pro všeobecně známé pojetí festivalu. Bohatý program, obsahující mnohá umělecká vystoupení, stánky s občerstvením či upomínkovými předměty a v neposlední řadě davy turistů a především místních, kteří se přijeli nebo přišli odreagovat a pobavit s přáteli.

Festival Jičín – město pohádky však v sobě skrývá to ono kouzlo, které cizí návštěvník, který festival navštívuje poprvé, nemusí vůbec zaznamenat. Jde tu především o dlouholetou tradici a takřka neměnnou programovou strukturu. Autorka je rodačka z Jičína a festival navštívila od malička. Tento fakt byl jeden z hlavních důvodů výběru jí velice blízkého téma. Sama vnímá festival Jičín – město pohádky jako jednu z příležitostí pro setkání s přáteli, se kterými se neměla možnost delší dobu střetnout.

V průběhu konání festivalu se Jičínští scházejí na náměstí, kde je umístěna hlavní scéna festivalu a tvoří tak městskou komunitu a vzdávají hold Jičínu svou účastí a dá se říct i jistým patriotismem.

V Jičíně se dle autorky najde jen hrstka obyvatel, která si nechá festival ujít, jelikož člověk roste s festivalem a v každém věku se seznamuje s jeho odlišnou stránkou, kterou nabízí. Jako malé dítě by měl být účastník osloven nejdůrazněji, protože festival nese ve svém názvu slovo „pohádka“, na které děti většinou vyrůstají a převážná část programu je na pohádce postavena. Děti ale samozřejmě mají své rodiče, kteří s nimi pohádky sledují a mohou si tak sami zavzpomínat a vrátit se do svých dětských let. Nakonec tu jsou prarodiče, ti například na festival zavítají, aby svým vnoučatům udělali radost a koupili jim něco dobrého na zub.

Jičín a jeho okolí jsou s pohádkou úzce provázány. Místní knihovna Václava Čtvrťka odkazuje nejen na spisovatele samotného, ale také na jeho příběhy o loupežníkovi Rumcajsovi z lesa Řáholce. Název bájného lesa nese také hospůdka v centru Jičína. Inspirace pohádkovými motivy může návštěvníkům Jičína utkvět v paměti a vytvořit asociaci s tímto místem. Dále lze s městem spojit jména dalších spisovatelů jako je Radek Pilař, který ztvárnil podobu Rumcajse, Manky a Cipíška. Nelze opomenout významnou osobu české historie K. J. Erbena. Díky němuž byl dle slov Věry Rychterové (rozhovor 2017) festival ustanoven jako pohádkový, a to z toho důvodu, že mu několik nadšenců chtělo složit poklonu.

Těchto pár slov na úvod svědčí o tom, že se nejedná o ledajaký festival, nýbrž o kulturní vlastnictví a snad už by se dalo říct i dědictví města Jičína, kterého si jeho obyvatelé považují, a i

když se ve svém životě od svého domova vzdálí, rád se na tuto akci vrací ve víře, že se zde opět všichni setkají.

Bohužel se v posledních letech v souvislosti s festivalem stále více proslýchá, že už není tím, čím býval. Podle autorky bývá hojně skloňován pojem komerce, kterému nejeden návštěvník lačně přikyvuje. Největším problémem se zdá být jeho rozpětí, které s jeho rostoucí návštěvností nesměřuje jednoznačně k dětem, nýbrž ke všem. Poutače s výzvou k účasti až v našem hlavním městě o tom svědčí své.

Jsou pochybnosti místních o festivalu s několikaletou tradicí oprávněné? Patří tedy festival nadále výhradně dětem, nebo se začíná řídit mottem „zavděčit se všem“. Tato práce by měla ve svém závěru podat odpověď na patřičně zvolené výzkumné otázky, které jsou pro vyhodnocení získaných dat nezbytné.

2 Cíl práce

Cílem bakalářské práce je zhodnotit kulturní festival Jičín – město pohádky z pohledu následujících zvolených hodnotících hledisek:

- Programová struktura festivalu
- Návštěvnost festivalu
- Motivace k účasti z pohledu návštěvníků festivalu
- Angažovanost a motivace destinačního managementu

A následně zjistit, zdali programová stránka opravdu koresponduje se zaměřením festivalu. Dílčím cílem je zjistit zejména prostřednictvím ohlasů dětských, dodatečně také dospělých návštěvníků a organizátorů festivalu, zdali se festival svou podstatou soustředí zejména na dětského účastníka festivalu a bere na zřetel preference, názory a připomínky v první řadě dětských a dále i dospělých návštěvníků na základě zpracovaných dotazníků a provedených rozhovorů.

2.1 Výzkumné otázky

Z formulovaného cíle vplynuly následující výzkumné otázky:

Výzkumná otázka 1: Orientuje se festival Jičín – město pohádky především na dětského návštěvníka?

Otázka 1 bude dále zodpovězena prostřednictvím následujících dílčích otázek:

- a) Je dětský návštěvník v rámci své účasti na festivalu nějakým způsobem zvýhodněn oproti dospělému návštěvníkovi?
- b) Cílí propagace festivalu (např. mediální) zejména na dětského návštěvníka?
- c) Je na festivalu zajištěna alternativa zdravého stravování pro dětského návštěvníka?

Výzkumná otázka 2: Jak se vyvíjela programová struktura festivalu za roky 2013-2017?

Výzkumná otázka 3: Jaký byl vývoj v počtu dětských a dospělých návštěvníků za roky 2013-2017?

3 Teoretická východiska

Tato kapitola obsahuje podrobné vysvětlení klíčových pojmů, které bude využito v praktické části bakalářské práce.

3.1 Vymezení destinace cestovního ruchu

Definici destinace cestovního ruchu lze nalézt u Zelenky a Páskové (2012: 105), kteří ji v užším slova smyslu chápou jako cílovou oblast v daném regionu se specifickou nabídkou atraktivit cestovního ruchu a infrastruktury cestovního ruchu. V širším slova smyslu jde podle Zelenky a Páskové (2012) o země, regiony, lidská sídla a další oblasti, pro které je typická velká koncentrace atraktivit cestovního ruchu, rozvinuté služby cestovního ruchu a další infrastruktura cestovního ruchu, jejichž výsledkem je velká dlouhodobá koncentrace návštěvníků.

Určitou podobnost lze nalézt v mezinárodním kontextu pojetí destinace dle definice United Nations World Tourism Organization (dále jen UNWTO), UNWTO in Holešinská (2007: 19), podle které je destinace cestovního ruchu místo s atraktivitami a s nimi spojenými zařízeními a službami cestovního ruchu, které si účastník cestovního ruchu nebo skupina vybírá pro svou návštěvu a které poskytovatelé přinášejí na trh.

Nejedl (2011: 49) přichází s další rozšiřující definicí dle UWTO, kterou čerpal z tiskové zprávy uveřejněné v listopadu z roku 2002. Dle této webové dostupné tiskové zprávy na stránkách world-tourism.org in Nejedl (2011) je lokální destinaci cestovního ruchu fyzický prostor, ve kterém turista stráví alespoň jedno přenocování. Dále internetový zdroj uvádí, že lze mezi ně zahrnout turistické produkty tvořené atraktivitami cestovního ruchu a podpůrnými službami (tj. službami, které umožňují využít atraktivitu cestovního ruchu) a soubor možností zábavy pro jednodenní návštěvníky. Podle informací dostupných ze stejného internetového zdroje má přírodní a administrativní hranice, které vymezují její řízení, image a vnímání, které definují její tržní konkurenceschopnost. V neposlední řadě internetový zdroj identifikuje lokální destinace, které zahrnují i hostitelskou komunitu a mohou být součástí větších destinací.

3.1.1 Charakteristické znaky destinace

Nejedl (2011: 50) uvádí následující charakteristické znaky, které jsou nezastupitelné a tvoří podstatu destinace:

1. je definována z pohledu návštěvníka, který si území vybírá
2. je geografickým ohraničeným prostorem – kontinent, země, region, místo, resort
3. musí být vybavena atraktivitami, souborem zařízení poskytujících služby pro jejich využití a služby pro pobyt, které mohou uspokojit potřeby (určitého segmentu) návštěvníků místa a poskytnout jim celistvý, komplexní zážitek.

Naproti tomu Palatková (2011: 12-16) uvádí, že existuje několik přístupů, jak definovat či vymežit pojem destinace. Dále se opírá o národohospodářské pojetí podle Portera – destinace jako konkurenční jednotka.

Destinace má dle Palatkové (2011) sociálně-kulturní rozměr (lidé, kultura, tradice a fyzický rozměr (fyzické podmínky, sekundární nabídka), může však fungovat pouze v myslích potenciálních zájemců o destinaci jako společensko-ekonomického systému, kde figurují ekonomické zájmy státu a ostatních subjektů, politické územní plánování, životní prostředí, zdroje, rezidenti a jejich zájmy jak uvnitř destinace, tak i navenek.

3.1.2 Formulace cílů destinace

V další kapitole Palatková (2011: 23) navazuje a rozebírá cíle destinace, kterých je podle ní více. Dále tvrdí, že sledování více i rozporuplných cílů je důsledkem množství subjektů v destinaci a množství zájmů jednotlivých subjektů cestovního ruchu jak ve veřejné, tak i soukromé sféře.

Palatková (2011) považuje za stěžejní hierarchické uspořádání jednotlivých cílů, které by si neměly navzájem odporovat. Jako příklad uvádí cíle ekonomické (nárůst tržního podílu, nárůst devizového inkasa, zefektivnění komunikačních nástrojů), cíle komunikační (cíle ve strategii značky, vnímání, image), cíle společenské (nárůst zaměstnanosti v destinaci) a další.

3.1.3 Vize a poslání destinace

Palatková (2011: 22-23) se domnívá, že poslání či mise destinace určuje smysl existence turismu a je založeno obvykle na zdrojích, jejich konkurenčních výhodách, historii, cílech politiky turismu v destinaci i na charakteru tržního prostředí. Posláním destinace by podle ní nemělo být pouhé vytváření zisku, ale i něco širšího a trvalejšího.

Palatková (2011) dále vysvětluje skutečnost, že formulace poslání destinace bývá shodná s formulací vize destinace. Podle ní by vize destinace měla vycházet z uspokojování potřeb cílových skupin destinace a z realistického posouzení zdrojů destinace.

3.1.4 Primární nabídka destinace

Kirářová (2003: 80) označuje za velmi podstatnou nabídku destinace cestovního ruchu, a to konkrétně pro nalákání návštěvníků do destinace a kvalitní uspokojování jejich požadavků a potřeb.

Tuto nabídku lze podle Kirářové (2003: 40-42) dále rozdělit na primární a sekundární. Úkolem primární nabídky je podle ní uspokojení potřeb a požadavků návštěvníků destinace. Kirářová (2003) zahrnuje tři skupiny základních komponentů, a to přírodní, **kulturně-historický** a **kulturně-společenský** potenciál.

Pro účely této bakalářské práce je nutné se zaměřit na kulturně-historický a zejména pak **kulturně-společenský** potenciál. Do kulturně-historického potenciálu patří podle Kirářové (2003) uměle vytvořené aktivity cestovního ruchu, které svou hodnotou přitahují určitý okruh návštěvníků. Jedná se zejména o hrady, zámky, muzea, skanzeny a rezervace lidové architektury, sakrální památky, národně-historické památky, ale také celé městské památkové zóny a rezervace. Tyto atraktivity se podle ní mohou stát jedinečnou předností destinace, což jim pomáhá při vytváření konkurenční výhody oproti ostatním destinacím.

Kulturně-společenský potenciál představují podle Kirářové (2003) nejen veletrhy, výstavy, kongresy a sympozia, hudební, folklorní, filmové a další **festivally**, ale také řada sportovních, náboženských či obchodních akcí.

Pro úplnost je nutno uvést také koncept sekundární nabídky, na kterou Kirářová (2003: 42-46) nahlíží z hlediska její úrovně, struktury a rozmístění, které určují využitelnost destinace pro aktivity účastníků cestovního ruchu. Tato část nabídky podle ní představuje prostředky, kterými se uspokojují potřeby, přání a touhy návštěvníků destinace a stejně jako primární nabídku ji lze rozdělit do 3 skupin: turistické suprastruktury, turistické infrastruktury a všeobecné infrastruktury.

3.1.5 Destinační management

Pod pojmem destinační management lze rozumět „*soubor technik, nástrojů a opatření používaných při koordinovaném plánování, organizaci, komunikaci, rozhodovacím procesu a regulaci cestovního ruchu v dané destinaci.*“ (Zelenka a Pásková, 2002: 106)

Palatková (2011: 20) ve své publikaci identifikuje pojem destinační management a marketingové řízení destinace jako synonyma. Dále poznamenává, že pojem management v tomto případě označuje aktivity spojené s řízením. Koncepce destinačního managementu je podle Palatkové (2011) typická pro regionální průnik na mezinárodní trh cestovního ruchu, jelikož vychází ze snazšího

řízení procesů v destinaci v regionálním měřítku (průhlednější vazby, snazší komunikace, menší vzdálenosti, méně subjektů, snadnější ovlivnění a kontrola apod.), nežli je tomu na národní úrovni.

Palatková (2011) dále rozebírá marketingové řízení destinace, které se podle ní snaží ovlivnit množství, složení, časového a prostorového rozložení poptávky v destinaci. Marketingové řízení destinace, stejně tak tedy destinační management je procesem analýzy, plánování, stanovení cílů destinace, tvorby a prosazování komunikačních a dalších strategií, marketingového mixu, realizace a kontroly s cílem propojit nabídku destinace s poptávkou po destinaci tak, aby byly zajištěny potřeby návštěvníků destinace a současně zvýšena kvalita života rezidentů v destinaci.

Palatková (2011) také zmiňuje důležitost spolupráce jednotlivých sektorů, a to konkrétně na spolupráci sektoru soukromého a veřejného i nevládního neziskového sektoru, které se podílejí na marketingovém řízení destinace.

Z dalších vymezení konceptu destinačního managementu na regionální úrovni se obrací na definici Bartla a Schmidta in Palatková (2011: 20), podle kterých lze destinační management vnímat jako strategii a cestu pro silné regiony, které mají odvalu ke koncentraci sil pro společný rozvoj, organizaci a aktivní prodej jejich klíčových konkurenčních výhod. Touto cestou vznikají destinace, které nabízejí klientovi perfektně zorganizovaný řetězec služeb odpovídající jeho volbě, který zahrnuje vše od informace a pohodlnou rezervaci přes bezchybný průběh pobytu až po návrat domů.

Naproti tomu Holešinská (2007) vidí destinační management jako specifickou formu klasického managementu, která se na rozdíl od řízení firmy zabývá řízením destinace, což představuje daleko komplexnější proces, neboť destinace zahrnuje nejen přírodní a kulturní atraktivity cestovního ruchu, ale také **aktéry**, kteří v oblasti cestovního ruchu působí a kteří mají vliv na rozvoj cestovního ruchu v daném území. Dle jejího názoru jde o formu řízení, která spočívá v procesu založeném na kooperaci, koordinaci a vzájemné komunikaci, která je klíčovým faktorem.

3.1.6 Aktéři v destinaci cestovního ruchu

Lze rozlišovat různé skupiny aktérů. Holešinská (2007) za tyto skupiny považuje veřejný sektor, soukromý sektor a dobrovolný sektor. Dále Ryglová a kol. (2011: 164-165) uvádějí kromě čistě soukromého a veřejného sektoru subjekty, které mohou být buď soukromého nebo veřejného charakteru. Většina dalších autorů se shoduje na tom, že jednou ze skupin aktérů je také místní obyvatelstvo, neboť tato skupina hraje v rámci destinace svou podstatnou roli.

3.1.7 Kooperace aktérů v destinaci cestovního ruchu

K dosažení již zmiňovaných cílů v destinaci je klíčová také kooperace neboli spolupráce aktérů cestovního ruchu. Vzájemná spolupráce mezi jednotlivými aktéry může probíhat hned v několika úrovních.

Mezi hlavní aktéry destinace cestovního ruchu řadí Kotíková a Schwartzhoffová (2014: 53) veřejný sektor (místní správa a samospráva), soukromý sektor (malí a střední podnikatelé v cestovním ruchu), neziskový sektor (zájmová sdružení, nejrůznější asociace) a konečně místní obyvatelé.

Spolupráce mezi aktéry působícími v oblasti cestovního ruchu v destinaci je také důležitá z pohledu návštěvníků. Podle Foreta a Foretové (2011: 73) zákazník posuzuje a vnímá svůj pobyt jako komplexní balíček, u něhož v případě nespokojenosti s některou z jeho částí hrozí to, že se do destinace již nevrátí. Naproti tomu Ritchie a Crouch (2003: 213) tvrdí, že stupeň nespokojenosti návštěvníka s výletem nebo dovolenou je závislý na sledu všemožných služeb a událostí, které započínají okamžikem, kdy člověk opustí domov.

Důležitý fakt zmiňuje Holešinská (2012: 61), která upozorňuje na odlišnou motivaci subjektů ke spolupráci. Jedná se např. o subjekty v konkurenčním postavení, které činí kooperaci složitější a podle Holešinské (2012) musí jednat jako partneři a nikoli jako konkurenti.

Pro vytvoření dobré atmosféry v destinaci je podle Lednického a Pyky (2011: 88) vždy potřeba alespoň částečně počítat také se spoluprací obyvatelstva trvale žijícího na území destinace.

Holešinská (2007) ve své další publikaci zdůrazňuje, že v rámci kooperace by mělo být dosahováno rovnováhy mezi veřejným a individuálním zájmem.

3.2 Kulturně-poznávací cestovní ruch

Pro zaměření této bakalářské práce je důležité věnovat pozornost zejména kulturně-poznávacímu cestovnímu ruchu, který se orientuje na aktivity jako například účast na kulturním festivalu.

Pro obecnou definici lze využít tezi Zelenky a Páskové (2012: 293), podle kterých jde o formu cestovního ruchu, jejíž účastníci jsou motivováni v první řadě možnostmi poznávání kulturního dědictví a kultury dané země a jejich rezidentů. Podle autorů jsou cílem návštěvníků **kulturní atraktivita a kulturní akce** (koncerty, opery, balet apod.), dále např. historické stavby, archeologická naleziště, historické artefakty atd.

Další specifikaci pro kulturně-poznávací cestovní ruch lze nalézt u Indrové a kol. (2009: 18-20), podle které se tato forma cestovního ruchu zaměřuje na poznávání kultury, historie, zvyků a

tradic nejrozumnějších národů. Pokládá kulturně-poznávací cestovní ruch za velmi významný pro svou výchovně-vzdělávací funkci a řadí sem především návštěvu kulturně-historických památek (hradů, zámků apod.), kulturních zařízení (muzeí, galerií apod.) a kulturních akcí (**festivaly**, lidové slavnosti, divadelní představení apod.).

U Indrové a kol. (2009) se lze dále dozvědět o formě cestovního ruchu se společenskými motivy, který se orientuje na společenské styky a komunikaci mezi lidmi. Do této skupiny se podle ní zařadí návštěvy příbuzných či přátel, ale také návštěvy různých **společenských akcí a událostí**.

Podle Heskové (2011: 27) patří kulturní cestovní ruch mezi základní formy cestovního ruchu a je vyhledáván klienty, kteří mají zájem poznat historii, kulturní dědictví, kulturu, tradice, zvyky a způsob života místních obyvatel v dané destinaci. Zmiňuje se například o zájmu obyvatel o návštěvu muzea, galerie, výstavy, divadla, různých **festivalů, folklorních** a náboženských akcí nebo o kulturně historické památce. Klienti jsou podle Heskové (2011) ochotni se dozvědět něco nového, a proto se zde objevuje kombinace prvků vzdělávání se zábavou a trávení volného času. Dále se zmiňuje o kombinaci kulturního cestovního ruchu s jinými formami, kterých zájemci o ně vyhledávají. Podle ní se jedná se např. o lázeňský, kongresový, rekreační a zdravotní cestovní ruch.

Jak je z výše uvedeného patrné, jednotlivé formy se prolínají díky rozmanitým možnostem a motivům účasti na cestovním ruchu. Účastníci cestovního ruchu mají mnohdy zájem prozkoumat více aspektů a dát své cestě přidanou hodnotu, kdy například spojí návštěvu kulturní akce s návštěvou svých přátel.

A právě kulturní akce v podobě festivalu může takovou příležitost představovat. Pod pojmem festival si každý může představit něco jiného, ale k festivalu neodmyslitelně patří slovo kultura a mnozí tak festival označují za kulturní událost a součást jejich společenského života, které věnují svůj volný čas a mají pocit, že se podílí na něčem významném.

3.2.1 Kulturní event

Podle Kotíkové a Schwartzhoffové (2008: 18-19) patří eventy, které jsou spojené s kulturou mezi nejčastěji pořádané akce vůbec. Do této kategorie lze zařadit festivaly, a to divadelní, filmové i hudební. Dále autorky uvádí eventy pro mladé lidi – především letní hudební festivaly a venkovní představení konaná pod širým nebem, které jsou obzvlášť populární. Za další příklad uvádí i běžné koncerty či jiná vystoupení umělců. Kotíková a Schwartzhoffová (2008) neopomíjejí ani ostatní eventy, které jsou zaměřeny pro návštěvníky obce či města, jedná se například o akce na zámcích, hradech apod.

Naproti tomu Marková (2011) tvrdí, že kulturní eventy mají kromě ekonomických dopadů především společenský a sociální význam. Podrobněji se zmiňuje o lidech, kteří se díky kulturním eventům identifikují s místem svého bydliště a podle ní společenské zážitky také zlepšují mezilidské vztahy, přičemž posilují tzv. sociální kapitál.

Kulturní eventy lze podle Kotíkové a Schwartzhoffové (2008) řadit mezi tradiční. Mají dopad jednak na místní obyvatele, tak na návštěvníky destinace.

3.2.1.1 Festival

Zelenka a Pásková (2012, 161-162) vymezují festival jako slavnostní soutěžní i nesoutěžní veřejnou uměleckou přehlídku (divadlo, film, folklór, hudba, tanec, aj). Protože jsou lidé společenské bytosti, je jejich přirozenou potřebou se scházet, být v kontaktu a navštěvovat nejrůznější koncerty, plesy, besedy a další kulturní akce. Jednou z nich je právě festival. Ten má podle Šimona a Heřmanové (2012) svá určitá specifika jako např., že se nejedná o celoročně provozovaný podnik, ale trvá řádově několik dní či týdnů.

Nejvíce času však podle Šimona a Heřmanové (2012) zabere organizace takového festivalu. Festivaly se konají především za účelem zábavy, na oslavu určitých událostí významných pro danou komunitu nebo na počest určitých výročí. Ve většině případů se festivaly konají pravidelně, převážně v letních měsících a jejich pořádání vede k posílení prezentace města. Dnes se až na výjimky festivaly konají v každém městě či regionu po celém světě. Dalším faktem, který Šimon a Heřmanová (2012) popisují, je zpoplatnění některých festivalů, které může představovat jisté omezení. Dále uvádějí, že dnešní podoba festivalu představuje příležitost k navázání spolupráce s televizní produkcí a novináři, k sebezprezentaci organizátorů festivalu, k prezentaci sponzorů. Jednu z hlavních předností festivalu vidí ve velkém množství vystupujících umělců různých žánrů, tanečníků, zpěváků či bavičů na jednom místě.

Dále podle Šimona a Heřmanové (2012) bývají pro folklorní a kulturní festivaly, jarmarky či tradiční poutě typická stylová tržiště, na kterých mají návštěvníci nebo turisté možnost zhlédnout ukázkou starých řemesel. Mnozí návštěvníci především z řad dětí vždy nejvíce ocení možnost si výrobek vlastnoručně vyrobit v tradičních řemeslných dílnách. Své zastoupení mají na festivalech často dílny provozující kovářství, dřevořezbu, hrncířství, tkalcovství, výrobu svíček, vyšívání a mnohé další.

Podle Goeldnera a Richieho (2014: 196) je atrakce jednou z hlavních motivací k cestování, která turisty do určitých destinací přitahuje a díky kterým roste i poptávka po službách jako je ubytování, stravování, doprava atd. Čím více atrakcí daná destinace skýtá, tím větší je její

konkurenceschopnost. Mezi další hlavní motivace účasti živé zábavy uvádějí potřebu cestujících užít si legraci, nechat se bavit, zapojit fantazii a uniknout z reality všedního života.

3.3 Cestovní ruch specifických skupin

Pro účely této bakalářské práce je potřebné vymezit další specifickou formu cestovního ruchu, která se svým zaměřením věnuje dětem a mládeži.

Syrovátková (2013: 38) vymezuje konkrétní cílové skupiny, pro které existuje specifická forma cestovního ruchu. Mezi ně řadí např. seniory, **mládež**, **rodiny s dětmi** a zdravotně postižené.

3.3.1 Cestovní ruch dětí a mládeže

Pro účely této bakalářské práce je potřebné vymezit další specifickou formu cestovního ruchu, která se svým zaměřením věnuje dětem a mládeži.

Do základní charakteristiky, kterou Syrovátková (2013: 40) přisuzuje cestovnímu ruchu mládeže, patří flexibilita, schopnost uspokojit různorodé potřeby mladých lidí, efektivita nákladů při dodržení kvality i při nízkých cenách, bezpečnost především pro smíšené skupiny teenagerů, dodržení sanitárních standardů a pozitivní atmosféra. V neposlední řadě dodává, že se mladí lidé musí cítit uznáni a mezi všemi zúčastněnými musí být důvěra.

Z pohledu Drobné a Morávkové (2010: 132-133) se mladí lidé rozlišují do tří segmentů. Prvním segmentem označují děti do 10 let, jejichž nákupy jsou podle autorek zcela kontrolovatelné rodiči. Další segment pojmenovávají jako teens, který má věkovou hranici 10 až 20 let a charakterizuje jej schopnost jisté míry rozhodování. Poslední segment nazývají jako twens, tedy mladí lidé mezi 20-30 lety, kteří se rozhodují sami a jsou částečně finančně nezávislí. Za mládež se v této formě cestovního ruchu považují jedince do 26 let, kteří mohou využívat různé slevy a výhody.

Dále podle Drobné a Morávkové (2010: 133) mladí lidé upřednostňují takové formy zábavy, které jsou jim blízké. Jako příklad uvádí mimo jiné hudební a kulturní aktivity jako jsou **festivity** nebo netradiční divadlo.

Fišerová (2008: 55) naproti tomu upozorňuje, že značný podíl mladých lidí na cestovním ruchu, je díky většímu množství volného času během celého kalendářního roku. Jejich silnou potřebu vnímá v navazování kontaktů, poznávání nových míst a prožívání nepoznaných situací. Nabídkou atraktivních programů s různými cenovými slevami podle Fišerové (2008) dochází k zaplnění nevytížených kapacit mimo sezónu.

V této souvislosti poznamenává, že se může jednat například o studenty, kteří jsou držiteli karty ISIC.

Podle Indrové a kol. (2008: 34) se segment mladých lidí rychle rozšiřuje a je nutné pro něj budovat vlastní image. Za důležité pokládá poskytování slev, ale to však nevnímá jako jedinou podmínku pro účast mládeže na cestovním ruchu. Podle ní je podstatný zejména nedostatek vhodných služeb – od dopravy až po vzdělání.

Základní charakteristikou je podle Indrové a kol. (2008) flexibilita – cestovní ruch by měl být schopen uspokojit různorodé potřeby mladých lidí. Dále objasňuje, že z důvodů nízkých nebo nulových příjmů mladých lidí, by měly být nabídky také vyvážené v poměru ceny a kvality.

3.3.2 Cestovní ruch rodin s dětmi

Indrová (2008: 36) tvrdí, že segment rodin s dětmi se vyznačuje odlišným přístupem při plánování účasti na cestovním ruchu. Podle ní se rodiče při plánování cítí být často v rozpacích a tento charakteristický jev spatřuje v jejich touze po prožití volného času ve společnosti svých dětí a zároveň potřebě odpočinku. V této souvislosti Indrová (2008) upozorňuje na důležitý požadavek tohoto segmentu, za který považuje službu hlídání dětí a vhodné animační činnosti, které zaujmou děti a rodiče si tak mohou vyčlenit čas pro sebe. Za nejčastější formy cestovního ruchu rodin s dětmi Indrová (2008) uvádí:

- venkovský cestovní ruch,
- **návštěva městských center, zejména kvůli sportovním a kulturním akcím,**
- rekreační cestovní ruch,
- dobrodružní cestovní ruch,
- jednodenní výlety za různým účelem,
- skupinové pobyty organizované podniky či institucemi, specializovanými organizacemi.

4 Metodika zpracování

V teoretické části byly využity sekundární zdroje dat. Autorka využila odborné literatury, která tematicky odpovídala zaměření práce. Za pomoci této literatury byly v kapitolách teoretické části shromážděny, zpracovány a podány informace o úloze destinace a destinačního managementu, dále pak specifických formách cestovního ruchu se zaměřením na dětského návštěvníka a jeho preferencích při volbě trávení volného času. V neposlední řadě se teoretická část věnuje koncepci festivalu a jeho roli v oblasti kultury.

Pro empirickou část byly využity informace z dostupných elektronických zdrojů, zejména oficiálních stránek festivalu Jičín – město pohádky. Za další významný zdroj byly zvoleny programové brožury (viz příloha 4-8), které autorce věnoval předseda správní rady Nadačního fondu Jičín – město pohádky pro rok 2017 Dominik Malý. Programové brožury byly využity při obsahové analýze a komparaci programové struktury festivalu, kdy autorka jednotlivě procházela každý rok, poté detailně každý den a bod programu zvlášť. Další podklady jako např. statistiky návštěvnosti poskytli autorce zaměstnanci Nadačního fondu Jičín – město pohádky. Almanach (viz příloha 10) zaznamenávající prvních deset let festivalu předala do rukou autorky bývalá předsedkyně Nadačního fondu Jičín – město pohádky Věra Rychterová. Za pomoci poskytnutých materiálů byla provedena také analýza návštěvnosti. Posouzení orientace festivalu na dětského návštěvníka bylo současně dosaženo prostřednictvím řízených a distribuovaných dotazníků s návštěvníky festivalu, tak neformálního a polostrukturovaného rozhovoru s organizátory festivalu před, v průběhu i po skončení konání festivalu.

4.1 Charakteristika zkoumané oblasti

Autorka si festival Jičín – město pohádky za téma této práce zvolila záměrně pro její kladný vztah k městu Jičínu, který je od narození jejím domovem. Festival Jičín – město pohádky k roku 2017 oslavil svůj 27. ročník. Festival vyzývá k návštěvě zejména rodiny s dětmi na každoročně připravovaný program plný divadelních představení, tvůrčích dílen, koncertů a mnoho dalšího.

Datum konání festivalu tradičně připadá na druhý týden v září a jeho zahájení probíhá vždy ve středečních odpoledních hodinách a končí v průběhu nedělního odpoledne. Sobota je dnem, kdy se náměstí uzavírá a program odehrávající se na hlavním podiu je zpoplatněn. Tento den se těší největší návštěvnosti, a to zejména kvůli večernímu vystoupení známého umělce a posléze několikaminutovému ohňostroji.

4.2 Výzkumné metody

Pro řešení výzkumného problému byly použity metody kombinující kvalitativní a kvantitativní výzkumný přístup

- **Kvalitativní výzkumný přístup**
  - Obsahová analýza a komparace programové struktury festivalu a dalších získaných dokumentů (programové brožury 2013-2017, Almanach Jičín – město pohádky 10 let)
  - Pozorování (zúčastněné pozorování skryté v průběhu festivalu)
  - Dotazování
    - Polostrukturovaný rozhovor (Věra Rychterová)
    - Neformální rozhovor (Dominik Malý)
- **Kvantitativní výzkumný přístup**
  - Analýza návštěvnosti festivalu (data od Nadačního fondu Jičín – město pohádky)
  - Dotazování
    - Řízené rozhovory s polouzavřeným a uzavřeným typem otázek (návštěvníci festivalu)
    - Dotazník s polouzavřeným a uzavřeným typem otázkami (návštěvníci festivalu)

4.2.1 Analýza návštěvnosti

Autorce se mimo jiné podařilo získat přibližné statistiky návštěvnosti a přehled cen vstupného za roky 2013-2017 od **pracovníků Nadačního fondu Jičín – město pohádky**. Na základě poskytnutých dat byla provedena metoda analýzy. Přesný počet návštěvníků tohoto festivalu je dle informací od zaměstnanců Nadačního fondu velmi obtížné zjistit. Příčinou nacházejí v tom, že jen část festivalových programů je placených a zbylá část je přístupná zdarma. Žádné statistiky návštěvnosti proto nejsou důkladně vedeny a počet návštěvníků se provádí odhadem.

4.2.2 Obsahová analýza a komparace programové struktury

Za další výzkumnou metodu pro sběr potřebných údajů byla zvolena metoda obsahové analýzy, konkrétně aplikována na každoročně vydávaných programových brožurách obsahujících přehled programové nabídky festivalu v rozmezí od roku 2013 do roku 2017 (viz příloha 4-8). Po důkladném prostudování programových brožur byla provedena **analýza** jejich obsahu, který byl dále podroben **komparaci** pěti po sobě jdoucích let. Příslušné programové brožury jí při příležitosti osobního setkání a neformálního rozhovoru ochotně věnoval předseda správní rady Nadačního fondu Jičín – město pohádky pro rok 2017 **Dominik Malý**. Za další užitečný zdroj je považován **almanach s názvem Jičín – město pohádky 10 let**, díky kterému se přiblížila ke zrodu myšlenky založení festivalu. Pohádkový almanach předala osobně do rukou autorky bývalá předsedkyně správní rady Nadačního fondu Jičín – město pohádky **Věra Rychterová**.

4.2.3 Pozorování

Metoda sběru dat prostřednictvím **zúčastněného pozorování** byla použita v rámci konání festivalu, a to ve dnech od 13. 9. – 17. 9. 2017 a to vždy v průběhu několika hodin. Vzhledem k povaze programu, který v dopoledních hodinách zahrnoval aktivity pro dětské návštěvníky a odpolední či večerní program byl z pohledu autorky určen spíše dospělým návštěvníkům, bylo pozorování rozvrženo tak, aby zahrnulo oba tyto časové úseky. **Předmětem pro pozorování** se stal dětský návštěvník a jeho preference při volbě nabízených aktivit festivalu. Dále se stal předmětem zájmu způsob stravování, kterému dává dětský návštěvník přednost a zdali je pro něho zajištěna možnost výběru alternativy zdravého stravování. Autorka se pohybovala především na **Valdickém náměstí, Náměstí Svobody, Husově třídě** a v prostorách **Jičínského zámku** a jemu přílehlého **Zámeckého parku (viz příloha 9)**, jedná se o nejvíce frekventovaná místa v době konání festivalu, na nichž se nachází většina nabízených aktivit uvedených v programu (viz tabulka 3). Jednalo se o **pozorování skryté**, kdy pozorování netušili, že jsou objektem výzkumu.

4.2.4 Dotazování

Za základní metodu s největší výpovědní hodnotou, která byla použita, lze považovat metodu dotazování. V závislosti na typu respondenta byly zapojeny **kvalitativní i kvantitativní výzkumné strategie využívající různé formy rozhovorů**. V případě **návštěvníků festivalu** byly pro účely výzkumu vybrány **řízené a polostrukturované rozhovory** a doplňkový charakter tvořily také **tištěné dotazníky s polouzavřeným a uzavřeným typem otázek**. Zahrnuty byly v obou případech otázky s možností volby ano či ne, dále otázky s možností výběru z několika odpovědí, otázky s vyjádřením vlastní odpovědi a v neposlední řadě také otázky ve formě hodnotící škály. Otázky byly navrženy tak, aby svou odpovědí směřovaly ke zkoumané problematice a jejich následné vyhodnocení dalo odpověď na stanovené výzkumné otázky (viz kapitola 2.1). Otázky v rozhovorech a dotazníkovém šetření se záměrně shodují, aby jejich výpovědní hodnota vykazovala totožné klasifikovatelné hodnoty. Při rozhovorech bylo dodrženo pevně stanovené pořadí otázek a vybraným respondentům bylo umožněno dostatečné množství času na promyšlení jejich odpovědí. Tento postup realizace rozhovorů v průběhu festivalu byl zvolen z důvodu zachycení odpovědí od respondentů právě přítomných a obklopených atmosférou probíhajícího festivalu. Dalším záměrem bylo rozšířit výzkumný vzorek a zachytit pestrou škálu dotazovaných respondentů. Načež byl výzkum obohacen o dotazníkové šetření. Dotazník byl zpracován nejprve v elektronické verzi a následně distribuován v tištěné verzi vybraným respondentům (viz kapitola 4.2.4.1). Veškeré dotazníky byly distribuovány osobně pro eliminaci rizika nízké návratnosti. V případě rozhovorů posloužila tištěná verze se stejnou skladbou otázek jako u dotazníkového šetření. Odpovědi byly postupně zaznamenány v průběhu rozhovoru do záznamového archu. V případě **organizátorů festivalu** byly pro účely výzkumu využito **neformálního a polostrukturovaného rozhovoru**. **Oba dotazovaní organizátoři byli předem seznámeni s účely použití a uveřejnění jejich výroků pro účely této práce. A svěřili autorce plnou důvěru při zpracování veškerých předaných informací.**

4.2.4.1 Charakteristika respondentů dotazníkového šetření

Pro účely metody dotazování bylo nutné specifikovat a zdůvodnit výběr výzkumného souboru.

Při výběru reprezentativního vzorku pro zhodnocení předem připravených dotazníků připadla volba na následující typy respondentů se stanoveným kritériem podmiňujícím:

- 1) **Osobní účast na festivalu**
- 2) **Status dětského návštěvníka v doprovodu rodiče či jiné dospělé osoby**
- 3) **Status dospělé osoby doprovázející dětského návštěvníka**

V užším měřítku se respondenty pro techniku řízených rozhovorů staly převážně:

- 1) **Rodiče s dětmi (ve věku od 7 do 13 let)**
- 2) **Prarodiče s vnoučaty**
- 3) **Mateřské a základní školy s pedagogickým dozorem**
- 4) **Mládež (10–20 let)**

V kategorii rodičů s dětmi byl dotazován jak dětský, tak dospělý návštěvník. Dítě tak vždy odpovídalo za přítomnosti dospělé osoby. Avšak rozhovory byly prováděny odděleně, nejprve s dítětem a poté s jeho dospělým doprovodem.

Mládež ve věku 10 až 20 let byla oslovena individuálně zejména z řad autorčiných známých přátel, se kterými se během terénního výzkumu setkala.

Aktéři, kteří hrají důležitou roli při realizaci festivalu Jičín – město pohádky do jeho finální podoby, jsou nejen samotní návštěvníci festivalu, ale také subjekty podílející se na organizaci festivalových aktivit. V tomto případě byli záměrně osloveni vedoucí osoby z řad realizačního týmu Nadačního fondu Jičín – město pohádky. Jedním z ústředních činitelů se stal pro účely výzkumu bývalý předseda Nadačního fondu Jičín – město pohádky **Dominik Malý**, který byl v roce 2017 pověřen organizací festivalu a se kterým se autorka měla možnost setkat a diskutovat přípravu a další skutečnosti týkající se např. uplynulých ročníků. Bohužel se s ním po skončení festivalu nepodařilo uskutečnit další rozhovor, který by byl v jistých ohledech směrodatný.

Autorka byla při dalším shromažďování potřebných informací k prováděnému výzkumu odkázána na paní **Věru Rychterovou**. Ta odsouhlasila osobní rozhovor, který se posléze stal obrovským přínosem pro práci v praktické části. Paní Věra Rychterová vystupovala do roku 2011

jako producentka festivalu Jičín – město pohádky (rozhovor 2017). A pro rok 2018 se opět stala rozhodujícím členem realizačního týmu pohádkového festivalu. Dalo by se říct, že se s festivalem narodila, nebo se festival narodil s ní. Opakovaně zastávala funkci předsedkyně Nadačního fondu Jičín – město pohádky, nyní je členem dramaturgické rady, součástí produkčního týmu a zaštiťuje PR, vnější vztahy a média. Paní Věra Rychterová vzpomíná ještě na prvopočátky a položení základních kamenů festivalu. Od založení festivalu roku 1991 až po jeho dnešní podobu stojí za jeho realizací, a tak dokáže lépe než kdo jiný porovnat jeho vývoj v řádu uplynulých let. Navíc její reakce na připravené otázky poskytly nový úhel pohledu na zkoumanou problematiku.

Dotazníky, jejichž znění odpovídalo znění otázek v rozhovorech, byly záměrně rozdány následujícím respondentům:

- 1) Děti – 1. stupeň základní škola, Jičín, Husova 170
- 2) Děti – 2. stupeň základní škola, Jičín, Husova 170
- 3) Učitelé příslušných tříd
- 4) Další pedagogové základní školy, Jičín, Husova 170

Na prvním stupni se konkrétně jednalo o děti 3. třídy ve věku okolo 9 let, ve třídě se nacházelo celkem 26 dětí, z toho 11 děvčat a 15 chlapců (viz obrázek 1, 2). Autorka osobně navštívila děti na 1. stupni spolu s třídní učitelkou **Romanou Zikmundovou**, která ve svém čase bývala autorčinou třídní učitelkou a projevila velkou ochotu při shromažďování materiálů. Romana Zikmundová autorce poskytla osobní fotografie své třídy. Osobní dohled nad dětmi z prvního stupně byl žádoucí pro případné dovysvětlení náročnějších otázek. Na druhém stupni byly osloveny děti od 6. až po 9. třídu, kde se nepodařilo získat 100% návratnost ode všech dotazovaných. Někteří odmítli dotazník vyplnit. Celkem bylo získáno **65 vyplněných dotazníků** včetně **15 dospělých respondentů** z řad učitelů pedagogického sboru.

Autorka vybrala ze všech jičínských základních škol Základní školu Jičín, Husova 170, a to pro dobrou zkušenost autorky s tamními pedagogy v době, kdy školu sama navštěvovala.

Obrázek 1 Chlapci ze 3. třídy Husovy základní školy
Zdroj: osobní foto třídní učitelky Romany Zikmundové (2017)

Obrázek 2 Dívky ze 3. třídy Husovy základní školy
Zdroj: osobní foto třídní učitelky Romany Zikmundové (2017)

4.2.4.2 Popis a průběh dotazníkového šetření

Pro použití různorodé typologie rozhovorů s odlišnou skupinou respondentů byly pro účely řízených rozhovorů zpracovány dvě varianty otázek, první z nich je svou strukturou zaměřen na dětského návštěvníka festivalu a druhý na dospělého návštěvníka (viz příloha 2, 3).

Otázky pro **dětské návštěvníky** festivalu jsou v případě dotazníkového šetření i řízených rozhovorů uzpůsobeny věku pod hranici 18 let. Otázky pro děti a mládež jsou navrženy tak, aby je dotazovaný správně pochopil a mohl bez problémů určit příslušnou nabízenou odpověď z možného výčtu. Dle autorky jde u dětí především o formulaci daných otázek. V případě rozhovorů byl zvolen stejný postup s využitím otázek z dotazníkového šetření. V případě dětských návštěvníků vhodné krátké otázky, na které lze odpovědět přímo a získat tak konkrétní kvantifikovatelnou odpověď. S dětmi probíhá komunikace snáz, reagují instinktivně a přirozeně. Své odpovědi si příliš dlouho nerozmýšlí, díky tomu lze téměř vždy spoléhat na pravdivost jejich výroků.

U **dospělých** byla nepatrně pozměněna skladba otázek. Charakteristika otázek je o něco složitější a dožaduje se podrobnějších odpovědí. Osobní jednání s dospělými respondenty se dá považovat za formálnější a vyžaduje větší preciznost při kompletaci otázek. Dospělí respondenti nad otázkami rozmýšlí a oproti odpovědím získaných od dětských návštěvníků může být znát jistá umírněnost a opatrnost.

Počet otázek jak pro dětské, tak i dospělé návštěvníky je shodný, v souhrnu tedy **10 otázek pro dětské návštěvníky a 10 pro dospělé (viz příloha 2, 3)**. Otázky byly připraveny ve snaze o co největší přizpůsobení se zejména věku dotazovaného respondenta. Z počátku se jednalo o otázky obecného charakteru pojící se s identifikací respondenta, dále šlo o otázky konkrétnější zkoumající subjektivní názor dotazovaného a v neposlední řadě byly začleněny otázky týkající se návrhů a doporučení.

Otázky pro uskutečnění rozhovorů, jak pro dospělé návštěvníky, tak i dětské návštěvníky, byly předem připravené a zpracované v elektronické podobě. Během jednotlivých rozhovorů byly odpovědi zaznamenávány do předem vyhotovených **záznamových archů**. Po skončení šetření byla provedena sumarizace všech získaných podkladů potřebných pro vyústění výsledků této práce. Veškeré získané materiály byly přepsány do elektronické podoby. Respondenti odpovídali **anonymně** z důvodu větší pravdivosti a eliminace obav z možnosti zneužití informací.

Řízené rozhovory spolu se sběrem dat prostřednictvím distribuce dotazníků byly realizovány v průběhu konání a délka rozhovoru nepřesáhla u žádného z dotazovaných respondentů **20 minut**.

Rozhovor svým zaměřením odpovídal stejnému znění distribuovaných dotazníku. Zaměřen byl především na programovou stránku festivalu v zřejmé návaznosti na dětského návštěvníka. Účelem bylo zjistit, zdali programová stránka festivalu odpovídá zaměření festivalu tendujícího k dětskému návštěvníkovi. Hlavním předmětem zkoumání byl dětský návštěvník a jeho role, kterou sehrává při tvorbě programu. V terénu bylo osloveno celkem **55 respondentů, z toho 30 dětských a 25 dospělých** návštěvníků probíhajícího festivalu Jičín – město pohádky 2017.

Díky neformálnímu rozhovoru s předsedou Nadačního fondu Jičín – město pohádky pro rok 2017 **Dominikem Malým** byly získány informace ohledně organizace i v podobě retrospektivního náhledu do uplynulých let, kdy Dominik Malý zastával funkci předsedy. Dále byly z rozhovoru vyvozeny informace týkající se typologie návštěvníků festivalu a předseda se také zmínil o vývoji návštěvnosti za doby jeho působení. Z provedeného rozhovoru posléze vyplynuly skutečnosti uplatnitelné pro vyhodnocení závěrů práce.

Obrovským přínosem pro práci v praktické části se stal také již zmiňovaný polostrukturovaný rozhovor s paní **Věrou Rychterovou**, bývalou předsedkyní Nadačního fondu Jičín – město pohádky, která vystupuje jako rozhodující člen realizačního týmu festivalu Jičín – město pohádky a dalo by se říct, že se s festivalem narodila, nebo se festival narodil s ní. Zastává funkci předsedkyně pohádkového Vejboru, dále je členem dramaturgické rady, součástí produkčního týmu a zaštiťuje PR, vnější vztahy a média. Paní Věra Rychterová vzpomíná ještě na prvopočátky a položení základních kamenů festivalu. Od založení festivalu roku 1991 až do jeho dnešní podoby stojí za jeho realizací, a tak dokáže lépe než kdo jiný porovnat jeho vývoj v řádu let. Autorka získala mimo jiné odpověď na celkem **17 otázek** (viz příloha 1).

Rozhovor provedený s paní Věrou Rychterovou následoval necelé dva měsíce po ukončení festivalu a po dostatečném sběru informací od dotazovaných respondentů, návštěvníků festivalu. Zpětná vazba získaná v podobě provedených řízených rozhovorů a realizace dotazníkového šetření v průběhu festivalu poskytla autorce výhodu při kompletaci otázek pro paní Věru Rychterovou. Otázky se vztahovaly k jejím dosavadním zkušenostem, názorům, subjektivním pocitům a znalostem získaných za dobu působení v organizačním týmu festivalu. **Rozhovor byl uskutečněn dne 8. 11. 2017.** Celý rozhovor byl pro jeho délku v průběhu zaznamenán na diktafon a následně přepsán do písemné podoby (viz. příloha 1).

Pro porovnání vývoje návštěvnosti festivalu od roku 2013 do roku 2017 a vývoje celkové a sobotní návštěvnosti byla příslušná data získána od **pracovníků Nadačního fondu Jičín – město pohádky**. Pro potřeby výzkumu autorka zpracovala vlastní tabulky vycházející z poskytnutých dostupných dat organizačního týmu (viz tabulka 1, 2).

5 Výsledky výzkumu a diskuze

5.1 Odkaz pohádkové tradice v destinaci Jičín

Autorčiným záměrem bylo nalézt důkaz, který město Jičín představí v kontextu pohádkové tradice ve městě. Tato kapitola v první řadě uvádí kulturně-společenské eventy konané v destinaci Jičín s cílem vymezení role události festivalu Jičín – město pohádky a dosahu této již několik let konané akce a dále odkazuje na konkrétní místa v destinaci Jičín, která symbolizují pohádku a z pohledu autorky jsou pro město Jičín typická.

V Jičíně se konají známé společenské události, mezi ty s největším dosahem patří podle autorky např. zářijový festival **Jičín – město pohádky**, nebo **Valdštejnské slavnosti**. Obě uvedené kulturní akce jsou spojeny s tradicemi města. Druhým rokem se souběžně s festivalem Jičín – město pohádky koná alternativní program s názvem „**Jinčí čin**“, o kterém se zmiňuje oficiální web pohádka.cz (2017a), který uvádí že vznikl za účelem oživení zajímavých a leckdy opomenutých míst či zákoutí města Jičina. Každý den mohou návštěvníci poznat tato místa a využít připraveného kulturního programu. Festival Jinčí čin podle stejného webu klade důraz na udržitelnost a nevytváření zbytečného odpadu. Mezi další pravidelně pořádané akce patří např. sobotní trhy, nebo nově pořádaný festival gastronomie s názvem **Jičínský Food Festival**.

Ve městě jsou pořádaný i menší kulturní akce, jako jsou umělecké výstavy, koncerty, divadelní představení apod. Některé z těchto akcí se konají v jedinečných prostorách, jako je Jičínský zámek, nebo kostel sv. Jakuba či sv. Ignáce.

Město Jičín má bezpochyby velký kulturní potenciál, který by podle autorky mohl být ještě více využívat.

Ten, kdo do Jičina už někdy zavítal za účelem jeho návštěvy, má povětšinou město Jičín spojeno s pohádkovou postavou loupežníka Rumcajse. Město neskrývá a hrdě se nazývá pohádkovým městem, ať už pro svou odlišnost a lepší zapamatovatelnost, tak hlavně v rámci marketingu destinace a celkové image města působící navenek.

Tradice pohádek ve městě Jičín je spjata s významnou osobností české literatury, spisovatelem Václavem Čtvrtkem, jehož dílo je věnováno především dětem. O jeho životě se zmiňuje oficiální web Městského úřadu v Jičíně mujicin.cz (2013a), kde lze nalézt informaci o tom, jak významný spisovatel trávil svůj život v Jičíně během první světové války u svého dědečka. Tento pobyt podle všeho ovlivnil jeho pozdější literární tvorbu. Jeho bezesporu nejznámější literární postavou je loupežník Rumcajs, který žije v lese Řáholci nedaleko Jičina. Václav Čtvrtek si díky svému odkazu vysloužil status Čestného občana města Jičina.

Ilustrátor a malíř Radek Pilař, o kterém se lze dozvědět ze stejného internetového zdroje, se stal dle informací z webových stránek autorem vizuální podoby takřka všech Čtvrtkových pohádkách postav a je dokonce nazýván otcem výtvarné podoby loupežníka Rumcajse.

Knihy Václava Čtvrtka se později staly předlohou pro filmové zpracování animovaných večerníčků za spolupráce s Československou televizí. Za nejznámější lze považovat několikadílný seriál „O loupežníku Rumcajsovi“, který pojednává o ševci Rumcajsovi z Jičína, který žije v lese Řáholci. Tento seriál však není jediný, jehož příběh se odehrává ve městě Jičíně. Uznání se dostalo také večerníčků, jejichž databázi lze nalézt na webové stránce vecernicek.com (2008), jedná se např. o tituly jako „Cesty formana Šejtročka“, ve kterém se setkávají pohádkové postavy a obyvatelé Jičína. Děj další známé pohádky „O vodníku Česílkovi“ se odehrává v malém rybníku pod Jičínem. „O Kubovi a Stázině“ je další večerníček z dílny Václava Čtvrtka, který byl natočen podle předlohy Čtvrtkovy knihy „Jak ševci zvedli vojnu pro červenou sukni“ a vypráví o ševcovském tovaryšovi Kubovi z Jičína, který musí na vojnu do Vídně.

Právě díky popularitě postavy loupežníka Rumcajse se Jičín těší oblíbenosti a vryl s do paměti návštěvníků města, a to nejen těch dětských. Město se snaží svého přízviska „pohádkové“ patřičně využít a zvýšit tak příliv turistů. Takto vytvořená tradice pohádkového města láká každoročně mnoho návštěvníků.

Město i soukromé subjekty jsou ve snaze využít pohádkové tradice svázané s městem, která město proslavila prakticky po celé Evropě. Nejznámější v souvislosti s Jičínem je postava loupežníka Rumcajse. O tom svědčí hned několik míst, které jsou dostupné pro širokou veřejnost. Lze se například ubytovat v **Campu u Rumcajse (viz obrázek 3)**, naobědvat se v restauraci **Řáholec (viz obrázek 4)** nebo navštívit **nákupní park Cipísek**. Také je možné zavítat do interaktivní galerie s názvem **Rumcajsův svět** Radka Pilaře nebo **Rumcajsovu ševcovnu (viz obrázek 5)**.

Obrázek 3 Camp u Rumcajse

Zdroj: foto Tereza Smolíková (2017)

Obrázek 4 Restaurace Řáholec

Zdroj: foto Tereza Smolíková (2017)

Malebná ševcovna, o které informuje web rumcajsovaševcovna.cz (2012) vznikla právě jako produkt pohádkové tradice díky finančním prostředkům města v jim zakoupeném objektu nedaleko samotného centra. Na pohled malý roubený dům je veřejnosti představován jako místo bydliště slavné pohádkové postavy. Do této ševcovny se platí vstupné, za které se návštěvníkovi naskytne pohled

například na ložnici ševce, na malou zoo zřízenou ve dvoře roubenky nebo na bylinkovou zahrádku. Snaží se tedy oslovit nejen ty nejmenší turisty, ale také jejich rodiče, či prarodiče. Pravidelně se zde konají akce při různých kulturních příležitostech.

Obrázek 5 Rumcajsova ševcovna

Zdroj: foto Tereza Smolíková (2017)

Město zapojuje také studenty, a to převážně v letních měsících, jejichž úkolem je chodit po městě v kostýmech Rumcajse a jeho ženy Manky. Tento dalo by se říct marketingový tah má podle autorky upoutat pozornost návštěvníka a upozornit na sebe v návaznosti na tradici pohádky ve městě. Na postavu Cipíška lze narazit na lampách pouličního osvětlení, a i tímto způsobem může návštěvník, byť jen podprahově, vnímat pohádkovou atmosféru města.

Každoročně opakovanou aktivitou jičínských obyvatel, ale i mnoha příjíždějících turistů z blízkého či dalekého okolí, je **Pochod Českým rájem** (viz obrázek 6). Jednodenní takzvané putování za Rumcajsem připadá na poslední sobotu v březnu ve spolupráci města Klubu českých turistů. Oficiální webové stránky Klubu českých turistů kctjicín.cz (2018) připomínají první ročník tohoto pochodu, který se konal už v roce 1966. Dalším zaznamenaným mezníkem je největší počet zúčastněných z roku 1982, tehdy trasy pochodu prošlo až 10 000 turistů.

Obrázek 6 Pochod Českým rájem

Zdroj: foto Tereza Smolíková (2019)

Dále se lze na stejném webu (2018) dozvědět o jednotlivých trasách či přibližných odhadech návštěvnosti jednotlivých ročníků, v současné době se počet účastníků odhaduje něco mezi 3 a 4 tisíci. Akce je určena jak pro nejmenší turisty, pro které jsou vyhrazeny trasy 3,5 a 8 kilometrů, z nichž každá trasa je ozvláštněna o pohádkové soutěže.

Delší trasy pak nesou jméno pohádkového tria – Rumcajs, Manka a Cipísek. Ty jsou určeny pro zdatnější chodce, kteří se mohou vydat na trasy o délce 15, 21, 36 a 50 kilometrů. Stejně dlouhé trasy jsou vyhrazeny také pro cyklisty. Co se organizace týče, je nutné naplánovat jednotlivé trasy, vytisknout mapy, najmout brigádníky, kteří na úsecích trasy rozdávají razítka všem účastníkům a také teplé a studené nápoje. Každý účastník pochodu je povinen uhradit startovné (odvíjející se podle délky 20 Kč nebo 30 Kč) a město poskytuje rozšířenou kapacitu ubytování před konáním pochodu. Po absolvování trasy každý účastník, který prošel všechny kontroly dané trasy, obdrží čestný diplom s motivem Rumcajse.

Dominantou města, která přesvědčuje a umocňuje pohádkový ráz města, se v roce 2010 stal **kovový drak (viz obrázek 7)** na pěší zóně v blízkosti Valdštejnského náměstí. Odkaz k soutěži lze dohledat na oficiálních stránkách pohádka.cz (2010b). Drak se stal téměř symbolem města, se kterým se davy turistů lačně fotografují. Jedná se o další doklad o tom, že je město v povědomí veřejnosti vnímáno jako město pohádkové.

Obrázek 7 Kovový drak

Zdroj: foto Tereza Smolíková (2017)

Město Jičín také vydává nejrůznější publikace o městě a jiné prospekty, které využívají a prezentují pohádkovou tradici. Jedna z nich nese název Pohádkový průvodce městem Jičín a je k dostání v Informačním centru na Valdštejnském náměstí. Tato publikace obsahuje praktické informace průvodce městem a poukazuje na zajímavá turistická místa. Pro děti jsou k dispozici omalovánky a úkoly spojené s městem. Tuto publikaci vydalo město Jičín v rámci projektu Brána do pohádky, který byl spolufinancován z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Projekt totiž spadl pod cíl 3 tohoto fondu v letech 2007-2013.

5.2 Festival Jičín – město pohádky

Mezi největší kulturní akce ve městě patří každoročně pořádaný několikadenní kulturní festival Jičín – město pohádky, jehož hlavním organizátorem je Nadační fond Jičín – město pohádky (viz. kapitola 4.4.2). Na organizaci se částečně podílí také město. Festival je od svých prvopočátků určen zejména dětem, přiláká ale i mnoho dospělých návštěvníků ze všech koutů republiky.

Z dostupného internetového zdroje oficiálních stránek festivalu pohádka.cz (2018c) lze zaznamenat skutečnost, že každý ročník festivalu má své tematické zaměření, např. vzdává poctu některé pohádkové postavě (čert, vodník, trpaslík, princezna) či různým činnostem (tancům, čtení knih, řemeslům) atd.

Odstartování festivalu a zahájení jeho dalšího průběhu začíná pohádkovým průvodem městem, kdy se schází nejen děti, ale i dospělí v maskách a za doprovodu hudby postupně přicházejí do centra města.

Festival se koná druhý týden v září, trvá pět dnů a každý z těchto dnů má svůj název a zaobírá se určitou oblastí kulturního života. Součástí stěžejního programu festivalu jsou po celou dobu každodenní kulturní akce, jako jsou divadelní představení pro děti i dospělé, taneční a hudební vystoupení, výtvarné dílny, stánky se suvenýry a občerstvením, řemeslné dílny, různě atrakce a na závěr festival vyvrcholí tradičním ohňostrojem.

Poloha města se zdá být ideální. Splynutí pohádky s Českým rájem, ve kterém se město Jičín nachází, láká každý rok do města mnoho návštěvníků. Festivalu se věnovala mnohá média, jak rádia, tak i televizní stanice. Hned několik států zde prezentovalo svá pohádková vystoupení.

Dnešní podoba festivalu se podle autorky sice snaží vrátit ke svým kořenům, ale propagace festivalu v masových médiích nevalně přispívá k jeho komercionalizaci a ubírá na původní autentičnosti.

5.2.1 Přehled cílových skupin návštěvníků festivalu

Tato kapitola má doplňující charakter a představuje cílové skupiny návštěvníků festivalu podle vyjádření předsedy správní rady Dominika Malého a přehledu cen vstupného pro jednotlivé kategorie návštěvníků.

Na základě osobního rozhovoru s předsedou správní rady pro rok 2017 Dominikem Malým (neformální rozhovor 2017) se autorka dozvěděla více informací o cílových skupinách návštěvníků, pro něž je festival určen. Tyto skupiny se od sebe podle předsedy mimo jiné odlišují dobou, ve které festival navštěvují.

Za první takovou skupinu považuje návštěvníky, kteří festival a jeho program navštěvují v dopoledním čase během vyučovacích dnů. Jedná se o občany Jičína a jičínskou školní mládež. Druhou cílovou skupinu tvoří podle Malého (rozhovor 2017) rodiny s dětmi, a to jak z pořadatelského Jičína, tak i vzdálenějšího okolí. Ti se podle slov předsedy zajímají hlavně o večerní programy a sobotní celodenní program. Zároveň zmiňuje sobotu jako den, který se těší největší návštěvnosti, která je determinována víkendem tudíž volným pracovním dnem. V sobotu tak na festival dorazí nejrozmanitější skupina návštěvníků.

Dále z rozhovoru s předsedou Malým (rozhovor 2017) vyplynula skutečnost, že největší počet návštěvníků festivalu tvoří převážně místní obyvatelé Jičína a blízkého okolí.

Na festivalu se setkávají návštěvníci různých věkových skupin. Ti nejmenší, mladí, dospělí i senioři, rezidenti i návštěvníci z okolí, zdraví i handicapovaní a pro každou kategorii platí i odlišné každoročně vybírané vstupné na sobotní program (viz tabulka 1,2). Následující tabulka obsahuje přehled cen vstupného na sobotní program za roky 2013, 2014 a 2017. Data byla získána od pracovníků Nadačního fondu Jičín – město pohádky.

Tabulka 1 Ceny vstupného na sobotní program za roky 2013, 2014 a 2017

KATEGORIE NÁVŠTĚVNÍKA	ROK		
	2013	2014	2017
Děti do 6 let	zdarma	zdarma	zdarma
Děti od 6 let do 150 cm	20 Kč	20 Kč	30 Kč
Mládež nad 150 cm do 17 let	—	—	120 Kč
Dospělí a děti nad 150 cm	150 Kč	150 Kč	170 Kč
Studenti	100 Kč	100 Kč	120 Kč
Senioři nad 70 let	100 Kč	100 Kč	120 Kč
ZTP a ZTP/P	zdarma	zdarma	zdarma

Zdroj: vlastní zpracování s využitím dat od pracovníků Nadačního fondu Jičín – město pohádky

Z tabulky 1 vyplývá, že dětský návštěvník je limitován svou výškou. Vstupné na sobotní program zvýhodňuje pouze děti ve věku do 6 let. Děti od 150 cm už musí za vstup platit. V roce 2017 zařadili organizátoři festivalu novou kategorii návštěvníka, a to mládež nad 150 cm do 17 let, která částečně eliminuje diskriminaci výšky dětského návštěvníka. Nově zařazená kategorie bere ohled také na současný věk dětského návštěvníka a ten tak nemusí platit vstupné odpovídající ceně za dospělého návštěvníka a platí pro něho stejné zvýhodnění jako pro kategorii studenta.

Následující tabulka zachycuje přehled cen vstupného na sobotní program za roky 2015 a 2016. Tyto roky se oproti rokům 2013, 2014, 2017 liší v kategoriích dětských návštěvníků.

Tabulka 2 Ceny vstupného na sobotní program za roky 2015 a 2016

KATEGORIE NÁVŠTĚVNÍKA	ROK	
	2015	2016
Děti do 2 let	zdarma	zdarma
Děti od 3 let do 150 cm	30 Kč	30 Kč
Mládež nad 150 cm do 17 let	120 Kč	120 Kč
Dospělí	170 Kč	170 Kč
Studenti	120 Kč	120 Kč
Senioři nad 70 let	120 Kč	120 Kč
ZTP a ZTP/P	zdarma	zdarma

Zdroj: vlastní zpracování s využitím dat od pracovníků Nadačního fondu Jičín – město pohádky

Z tabulky 2 je patrné, že organizátoři festivalu v letech 2015 a 2016 rozšířili kategorii dětských návštěvníků na děti do 2 let a děti od 3 let do 150 cm. Zatímco v letech 2013, 2014 a 2017 měl dětský návštěvník možnost navštívit festival bez úhrady vstupného (viz tabulka 1), v roce 2015 a 2016 díky nově vzniklé kategorii muselo každé dítě ve věku od 3 let do 150 cm za sobotní program platit 30 Kč.

Jak dále uvedl Dominik Malý (neformální rozhovor 2017) může pro některé návštěvníky představovat datum konání festivalu problém, a to především pro ty ze vzdálenějšího okolí, pro které je příjezd na festival v průběhu týdne omezen. Vysvětluje to tím, že rodiče jsou celý den v práci a děti ve školách, a proto pro ně celodenní výlet v týdnu probíhajícího festivalu nepřipadá v úvahu. Tento jev pak podle Malého způsobuje výrazně vyšší návštěvnost na sobotním programu, pro který je připraven jak dopolední, tak i odpolední program, který vrcholí velkolepým ohňostrojem.

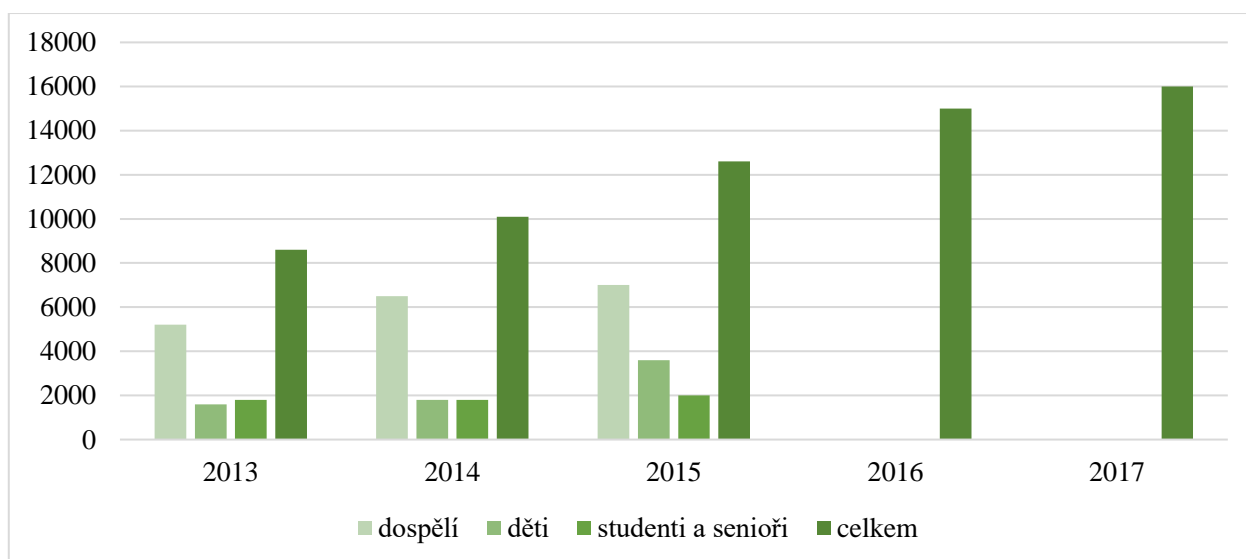
5.2.2 Výsledky analýzy návštěvnosti festivalu

V rámci osobního rozhovoru s předsedou správní rady Dominikem Malým (neformální rozhovor 2017) vyplynula skutečnost, že se celková návštěvnost festivalu pohybuje odhadem okolo 50 000 až 60 000 návštěvníků. Zmiňuje se také o příznivosti počasí, jakožto ovlivňujícím faktoru každoroční návštěvnosti. Dále z rozhovoru vyplynula informace o přelomovém roku, co se do počtu

návštěvnosti týče, jednalo se o 25. ročník festivalu, který se konal v roce 2015 a právě tento rok přilákal v celkovém úhrnu rekordních 80 000 návštěvníků.

Dle slov předsedy je velmi obtížné zjistit přesný počet návštěvníků tohoto festivalu. Příčinou je, že jen část festivalových programů je placených a zbylá část je přístupná zdarma. Není tedy možné získat statistické údaje k návštěvnosti festivalu vypovídající o návštěvnosti po celou dobu konání festivalu. Přesný počet návštěvníků pohádkového festivalu lze podle údajů pracovníků Nadačního fondu Jičín – město pohádky zjistit pouze ze sobotní účasti, a to díky uzavření Valdštejnova náměstí a náměstí Svobody a také kvůli výběru vstupného. Zejména díky rozdílné výši vstupného lze podle pracovníků stanovit přesný počet zástupců jednotlivých skupin návštěvníků.

Následující obrázek znázorňuje graf zobrazující vývoj počtu návštěvníků sobotního programu v rozmezí 2013 a 2017. Návštěvníci jsou rozděleni dle věkových skupin. Věková skupina, do které je návštěvník zařazen, ovlivňuje výši vstupného. Za roky 2013 až 2015 získala autorka statistiky, které odhadují přibližnou účast na sobotním programu pro jednotlivé kategorie návštěvníků. Za další roky 2016 a 2017 autorka obdržela statistiky uvádějící pouhý obecný odhad návštěvnosti sobotního programu pro všechny návštěvníky bez ohledu na jejich věk či případná zvýhodnění. Nelze se tedy dozvědět, kolik dětských návštěvníků oproti těm dospělým festival navštívilo.

Obrázek 8 Vývoj sobotní návštěvnosti za roky 2013-2017

Zdroj: vlastní zpracování s využitím dat od pracovníků Nadačního fondu Jičín – město pohádky

Obrázek 8 jasně znázorňuje, že rok 2017, měl co do návštěvnosti nejvyšší účast ze všech zkoumaných let. Dále je markantní rostoucí tendence návštěvnosti za každý další pořádaný rok

festivalu. Z tohoto jevu lze odvodit i případnou výraznější medializaci festivalu Jičín – město pohádky. Z pohledu kategorie návštěvníka tvořili největší počet návštěvníků dospělí.

5.2.3 Zhodnocení programové struktury festivalu

Středobodem festivalu je jeho pečlivě a celoročně připravovaný program. Festival zahrnuje velmi mnoho různých vystoupení, tvůrčích činností a dalších aktivit, které by měly zaujmout především dětského návštěvníka, ale i jeho rodičovský doprovod. Program se podle slov předsedy správní rady Nadačního fondu Jičín – město pohádky pro rok 2017 Dominika Malého (neformální rozhovor 2017) sestavuje alespoň s ročním předstihem a jeho konečná podoba je zveřejněna většinou během června či července toho roku.

Pro zhodnocení programové struktury festivalu Jičín – město pohádky bylo nutné předem zvolit kritéria, podle kterých bude provedena analýza obsahové stránky festivalu za roky 2013 až 2017.

Data potřebná pro vyhodnocení výsledků analýzy programové struktury festivalu byla získána z programových brožur vydaných Nadačním fondem Jičín – město pohádky. Konkrétně se jednalo o brožury za roky 2013 až 2017 (viz příloha 4-8), které autorce poskytl a osobně předal Dominik Malý, předseda správní rady pro rok 2017.

Program festivalu je v obecném měřítku dle programové brožury (2013: 43-49) sestaven z následujících komponentů:

- vystoupení (divadelní, hudební, taneční)
- tvůrčí dílny
- hry a soutěže
- výstavy
- trhy (stánky)
- další aktivity

Jak uvádí programová brožura (2013: 9-40) program celého festivalu tvoří především **divadelní, hudební, taneční** a další **vystoupení** mnoha různých souborů.

V průběhu festivalu vystupují a předvádí své umění základní umělecké školy (ZUŠ), hudební či dramatické soubory základních a středních škol, taneční školy, folklorní soubory, ale také profesionální hudební či divadelní soubory. Prostor se zde najde také pro vystoupení mentálně a

zdravotně postižených dětí, což odpovídá předsevzetím Nadace celookresního kulturního festivalu Jičín – město pohádky.

Divadelní umění předvádějí např. základní umělecké školy z okolních i vzdálenějších měst nebo dramatické soubory a kroužky základních škol, které přijíždějí z různých koutů České republiky.

Z hudebních vystoupení lze uvést koncerty známých umělců, která se tradičně konají v sobotní večer před zahájením ohňostroje. Další hudební vystoupení jsou zajištěna ze stran žáků a studentů základních uměleckých škol, např. pěveckých souborů ze ZUŠ Jičín a mnoho dalších, kteří se na festival přihlásí.

Taneční vystoupení zabezpečují taneční školy a folklorní soubory, a to nejen z Čech, ale také ze zahraničí.

Stěžejním bodem programu jsou pro každého návštěvníka na první pohled **tvůrčí dílny**. Po celém Jičíně jsou pro děti a jejich rodičovský doprovod rozmístěny nejrůznější tvůrčí dílny s tradičními lidovými řemesly. Děti si mohou v dílnách zkusit výrobu z nejrůznějších materiálů, jak přírodních nejčastěji např. dřevo, kámen, vlna, vosk, tak i z těch vyhotovených, nejčastěji např. papír, látka, korálky či drátek a odnést si vlastnoručně vyrobenou památku na festival. Mnohé z dílen jsou označeny jako chráněné dílny, které se od těch klasických liší tím, že je zde výroba spojena s prodejem. Některé dílny jsou zpoplatněné a návštěvník snadno rozezná, o které dílny se jedná. Zpoplatněné dílny jsou umístěny mimo náměstí a ve většině případů se nachází na Husově třídě. Na náměstí jsou umístěny pouze dílny dostupné zdarma.

Výstavy, které jsou nedílnou součástí festivalu, probíhají nejčastěji v prostorách Jičínského zámku. Jedná se většinou o výstavu modelářů z Jičina.

Dále festival nabízí nejrůznější **hry a soutěže** pro vyplnění volného času, děti soutěží např. na hlavním pódiu a mohou získat hodnotné ceny. Nepatrné zastoupení mají také pohybové a sportovní činnosti jako např. běžecké soutěže.

Čeho si návštěvník festivalu Jičín – město pohádky v jeho průběhu jistě všimne, jsou **trhy**, které doprovází každý den festivalu a nabízí ke koupi od upomínkových předmětů v podobě ručně vyrobených výrobků přes bižuterii, typická perníková srdce až po stánky s občerstvením, pro které je vždy vyhrazeno specifické místo. **Další aktivity** představují souhrn již zmiňovaných součástí programu s tím rozdílem, že svou povahou nezapadají do konkrétní kategorie, ale jedná se např. o alternativní program provozovaný mimo centrum města. Do této kategorie lze zařadit také přidružený program s názvem „**Jinčí čin**“, který od roku 2016 obohacuje tradiční programovou nabídku festivalu (viz kapitola 5.1). Autorka proto zařadila také aktivity spadající pod tuto kategorii.

Veškeré tyto složky programu by měly splňovat společné **kritérium** a to, že je jejich podstatou zaměření na dětského návštěvníka.

Program festivalu se uskutečňuje na několika místech současně. V programových brožurách za roky 2013 až 2017 jsou vždy uvedeny aktivity společně s místem jejich konání. Většina aktivit probíhá tradičně v centru města Jičína. Dle tabulky č. 3 tomu odpovídají **místa s vyšší koncentrací programové nabídky**. Za **místa s nižší koncentrací programové nabídky** jsou považována ta místa, která nepatří k hlavní scéně festivalu a nachází se na odlehlejších místech, než je samotné centrum města. Z tohoto důvodu nejsou zdaleka tak vytížená a aktivity probíhající v rámci festivalu jsou zde omezené a nepodléhají pravidelnému harmonogramu. Z oficiálních stránek městského úřadu mujicin.cz (2018b) autorka vyčlenila kategorie jednotlivých zařízení města Jičína a k nim přiřadila jednotlivé instituce.

Tabulka 3 Místa konání festivalu Jičín – město pohádky

MÍSTA KONÁNÍ FESTIVALU JIČÍN – MĚSTO POHÁDKY	
Vyšší koncentrace programové nabídky	Nižší koncentrace programové nabídky
Farská zahrada, Husova ulice, Jičínský zámek, Ryneček – náměstí Svobody, Valdštejnovo náměstí – hlavní pódium, Zámecký park, Žižkovo náměstí	Kulturní zařízení města Jičína:
	Biograf Český ráj, Loutkové divadlo Srdíčko, Masarykovo divadlo, Regionální muzeum a galerie Jičín
	Sportovní zařízení města Jičína:
	Atletický stadion, Aqua centrum
	Kulturní památky města Jičína:
	Jezuitská kolej, Kaple Českobratrské církve evangelické, Kostel Panny Marie de Salle, Kostel sv. Ignáce z Loyoly, Kostel sv. Jakuba Většího
	Přírodní památky města Jičína:
	Lipová alej, U Cidliny, Valdštejnská lodžie, Zebín
	Ostatní:
	Apropo Jičín, o. p. s., Centrum přírodních věd – Hvězdárna Jičín, Dětské dopravní hřiště u Spošky, hala Seco GROUP, K-klub, hřiště u ZŠ Poděbradova, Klub železničních modelářů, Knihovna Václava Čtvrťka, Matějково cvičiště, Nádraží ČD, Obřadní síň jičínského zámku, park u rybníka Šibeňák, Prachovské skály, Porotní sál jičínského zámku, Řáholeček, rybník Kníže, Skautský srub na Čerovce, Šikmá věž v Prachovských skalách, U vodárny pod Zebínem, Veliš, Židovská 100

Zdroj: vlastní zpracování s využitím dat z programových brožur za roky 2013 až 2017

Tabulka 3 poukazuje na místa s vyšší a také nižší koncentrací programové nabídky festivalu. Místa s nižší koncentrací programové nabídky převažují, a to díky každoroční obměně prostor pro konání jednotlivých složek programu. Autorka na základě zapůjčených programových brožur uvedla veškerá místa, na kterých probíhal program festivalu Jičín – město pohádky za roky 2013 až 2017.

5.2.3.1 Analýza programové struktury festivalu za rok 2013

Na základě programových brožur od roku 2013 až po rok 2017 (viz příloha 4-8) byla provedena metoda obsahové analýzy. Předmětem zkoumání byl program festivalu a jeho podrobný přehled ode dne zahájení až po jeho slavnostní zakončení.

Tabulky následujících kapitol vychází z předem podrobněji zpracovaných dat v programu Excel. Tabulkový procesor Excel byl zvolen z důvodu lepší přehlednosti při zpracování dat.

Program festivalu byl rozdělen do několika kategorií po vzoru pevně stanoveného členění dle programové brožury (2013: 43-49), která program dělí na **živá vystoupení**, která tvoří převážnou část programu, dále pak **tvůrčí dílny, hry, soutěže a jiné radovánky a výstavy**. Uspořádání programu v použitých brožurách za další zkoumané roky se nijak neliší v klasifikaci programových aktivit. Autorka dále z celkového souhrnu vyčlenila kategorie nutné pro provedení analýzy a **zhodnocení programové struktury festivalu**.

Za další kategorii mimo standardně uvedené, autorka stanovila **aktivity s místem konání mimo hlavní scénu festivalu. Místa s nižší koncentrací programové nabídky (viz tabulka 3)**.

Rozhodujícím měřítkem bylo srovnání **množství programu pro dětského návštěvníka oproti množství programu pro dospělého návštěvníka**. Z rozhovoru s Věrou Rychterovou (rozhovor 2017) vyplynulo, že program pro dospělé je záměrně zařazen do odpoledních a pozdějších hodin, kdy se dle jejich slov na festivalu už nevyskytuje tolik dětí.

Další specifikaci nalézt přímo v jednotlivých programových brožurách (2013: 24), kde je konkrétní program vyhraněn konkrétní cílové skupině, v tomto případě tedy buď dětem nebo dospělým.

Zpoplatněný program může mít podle autorky také rozhodující roli v otázce jeho návštěvnosti. Z toho důvodu byla analýza rozšířena o další bod a faktor ovlivňující návštěvnost jednotlivých složek programu. Zpoplatněný program zahrnuje nejen sobotní vystoupení, ale také festivalové aktivity, na které se vybírá vstupné. Do této kategorie spadají nejružnější divadelní představení, placené dílny, soutěže, výstavy a jiné.

Tabulka 4 níže znázorňuje množství jednotlivých aktivit za rok 2013 vycházející z celkového počtu jednotlivých složek programové nabídky a poskytuje přehled o konkrétním počtu festivalových aktivit pro děti a dospělé zvlášť. Dále je uveden zpoplatněný program naznačující vývoj celkového počtu zpoplatněných aktivit za zkoumané roky 2013 až 2017.

Tabulka 4 Množství jednotlivých aktivit festivalu za rok 2013

KATEGORIE PROGRAMU	MNOŽSTVÍ JEDNOTLIVÝCH AKTIVIT			
	celkem	z toho pro děti	z toho pro dospělé	z toho zpoplatněno
Živá vystoupení	84	58	26	12
Tvůrčí dílny	34	34	0	4
Hry, soutěže a jiné radovánky	41	40	1	4
Výstavy	5	5	5	1
Další aktivity (s místem konání mimo hlavní scénu festivalu)	26	17	9	6

Zdroj: vlastní zpracování s využitím dat z programové brožury (2013: 9-40)

Z tabulky 4 vyplývá, že množství jednotlivých aktivit pro dětského návštěvníka za rok 2013 výrazně převažovalo nad množstvím aktivit pro dospělého návštěvníka, a to ve všech kategoriích programové nabídky festivalu. Živá vystoupení jsou ze všech aktivit nejméně vyhraněná ve vztahu k dětskému návštěvníkovi a dospělý návštěvník není opomenut co by divák hudebních, divadelních či jiných uměleckých vystoupení. Tvůrčím dílnám dominuje dětský návštěvník a dospělý návštěvník plní maximálně funkci doprovodu. Hry, soutěže a jiné radovánky představují kategorii jasně vymezenou pro dětského návštěvníka. Výstavy zastávají pouze nepatrný podíl z celkového množství nabízených aktivit a tematicky nesměřují ke kategorii pouze dospělého či dětského návštěvníka. Zpoplatněný program zahrnuje pouze nepatrnou část z celkového souhrnu aktivit. Největší počet zpoplatněných aktivit připadá na živá vystoupení, která probíhají v sobotu na hlavním pódiu a každý návštěvník musí zaplatit příslušné vstupné (viz tabulka 1, 2).

5.2.3.2 Analýza programové struktury festivalu za rok 2014

Tabulka 5 níže znázorňuje množství jednotlivých aktivit za rok 2014 vycházející z celkového počtu jednotlivých složek programové nabídky a poskytuje přehled o konkrétním počtu festivalových aktivit pro děti a dospělé zvlášť. Dále je uveden zpoplatněný program naznačující vývoj celkového počtu zpoplatněných aktivit za zkoumané roky 2013 až 2017.

Tabulka 5 Množství jednotlivých aktivit festivalu za rok 2014

KATEGORIE PROGRAMU	MNOŽSTVÍ JEDNOTLIVÝCH AKTIVIT			
	celkem	z toho pro děti	z toho pro dospělé	z toho zpoplatněno
Živá vystoupení	73	55	18	9
Tvůrčí dílny	33	33	0	3
Hry, soutěže a jiné radovánky	48	45	3	1
Výstavy	6	6	6	0
Další aktivity (s místem konání mimo hlavní scénu festivalu)	32	27	5	7

Zdroj: vlastní zpracování s využitím dat z programové brožury (2014: 7-44)

Z výše uvedené tabulky 5 lze usoudit, že množství programu pro dětského návštěvníka za rok 2014 je relativně srovnatelné s předchozím rokem 2013 (viz tabulka 4). Pouze u živých vystoupení (73) nastal pokles, a to zejména v případě dospělého návštěvníka (18). Zpoplatněného programu v obecném měřítku jednotlivých aktivit ubylo.

5.2.3.3 Analýza programové struktury festivalu za rok 2015

Tabulka 6 níže znázorňuje množství jednotlivých aktivit za rok 2015 vycházející z celkového počtu jednotlivých složek programové nabídky a poskytuje přehled o konkrétním počtu festivalových aktivit pro děti a dospělé zvlášť. Dále je uveden zpoplatněný program naznačující vývoj celkového počtu zpoplatněných aktivit za zkoumané roky 2013 až 2017.

Tabulka 6 Množství jednotlivých aktivit festivalu za rok 2015

KATEGORIE PROGRAMU	MNOŽSTVÍ JEDNOTLIVÝCH AKTIVIT			
	celkem	z toho pro děti	z toho pro dospělé	z toho zpoplatněno
Živá vystoupení	89	64	25	11
Tvůrčí dílny	35	35	0	1
Hry, soutěže a jiné radovánky	42	40	2	1
Výstavy	6	6	6	0
Další aktivity (s místem konání mimo hlavní scénu festivalu)	23	16	7	7

Zdroj: vlastní zpracování s využitím dat z programové brožury (2015: 7-44)

Z tabulky 6 se lze vypočítat narůstající počet živých vystoupení (89) oproti předchozímu roku 2014 (viz tabulka 5), který lze považovat za slabší z hlediska celkového počtu zorganizovaných aktivit. Rok 2015 poskytuje dětskému návštěvníkovi rozsáhlejší nabídku živých vystoupení (64) a tvůrčích dílen (35), naopak v případě her, soutěží, jiných radvánek (40) a dalších aktivit je patrný deficit oproti rokům 2013 a 2014 (viz tabulka 4 a 5). Z kategorie živých vystoupení přibýlo zpoplatněného programu (11).

5.2.3.4 Analýza programové struktury festivalu za rok 2016

Tabulka 7 níže znázorňuje množství jednotlivých aktivit za rok 2016 vycházející z celkového počtu jednotlivých složek programové nabídky a poskytuje přehled o konkrétním počtu festivalových aktivit pro děti a dospělé zvlášť. Dále je uveden zpoplatněný program naznačující vývoj celkového počtu zpoplatněných aktivit za zkoumané roky 2013 až 2017.

Tabulka 7 Množství jednotlivých aktivit festivalu za rok 2016

KATEGORIE PROGRAMU	MNOŽSTVÍ JEDNOTLIVÝCH AKTIVIT			
	celkem	z toho pro děti	z toho pro dospělé	z toho zpoplatněno
Živá vystoupení	110	91	19	14
Tvůrčí dílny	34	34	0	0
Hry, soutěže a jiné radovánky	60	56	4	1
Výstavy	5	5	5	3
Další aktivity (s místem konání mimo hlavní scénu festivalu)	53	26	27	9

Zdroj: vlastní zpracování s využitím dat z programové brožury (2016: 7-58)

Dle tabulky 7 lze rok 2016 označit za přelomový rok ze všech zkoumaných let co do počtu živých vystoupení (110), her, soutěží, jiných radovánek (60) a dalších aktivit (53). Realizační tým festivalu tak pro dětského návštěvníka rozšířil nabídku, která se nejvýrazněji projevila v zmíněných kategoriích. Tato změna nastala v důsledku rozšíření rámce klasické programové nabídky o alternativní program zvaný „Jinčí čin“ (viz kapitola 5.1 a 5.3.3). Z rozhovoru s předsedou Dominikem Malým (neformální rozhovor 2017), který zastával funkci předsedy také v roce 2016, vzešla informace o tomto roku jako velice úspěšném také pro jeho tematické zaměření.

5.2.3.5 Analýza programové struktury festivalu za rok 2017

Tabulka 8 níže znázorňuje množství jednotlivých aktivit za rok 2017 vycházející z celkového počtu jednotlivých složek programové nabídky a poskytuje přehled o konkrétním počtu festivalových aktivit pro děti a dospělé zvlášť. Dále je uveden zpoplatněný program naznačující vývoj celkového počtu zpoplatněných aktivit za zkoumané roky 2013 až 2017.

Tabulka 8 Množství jednotlivých aktivit festivalu za rok 2017

KATEGORIE PROGRAMU	MNOŽSTVÍ JEDNOTLIVÝCH AKTIVIT			
	celkem	z toho pro děti	z toho pro dospělé	z toho zpoplatněno
Živá vystoupení	119	102	17	13
Tvůrčí dílny	44	44	0	1
Hry, soutěže a jiné radovánky	57	57	3	2
Výstavy	5	5	5	3
Další aktivity (s místem konání mimo hlavní scénu festivalu)	49	28	21	11

Zdroj: vlastní zpracování s využitím dat z programové brožury (2017: 7-57)

Tabulka 8 ukazuje další postup a nárůst programové nabídky ve prospěch živých vystoupení (119) a také tvůrčích dílen (44). Mírné zakolísání lze sledovat v kategorii dalších aktivit (49). Zpoplatněný program dosahuje podobných čísel jako v přechozích zkoumaných letech. Dětský program přímo úměrně narůstá v závislosti na posledních třech letech festivalu. S každým dalším rokem je programová nabídka pro dětského návštěvníka obsáhlejší.

5.2.3.6 Komparace programové struktury festivalu za roky 2013-2017

Tabulka 9 podrobněji uvádí postupný vývoj programové struktury festivalu za roky 2013 až 2017 pouze pro dětského návštěvníka. V tabulce autorka provedla souhrn, který jí v závěru podal odpovědi na stanovené výzkumné otázky.

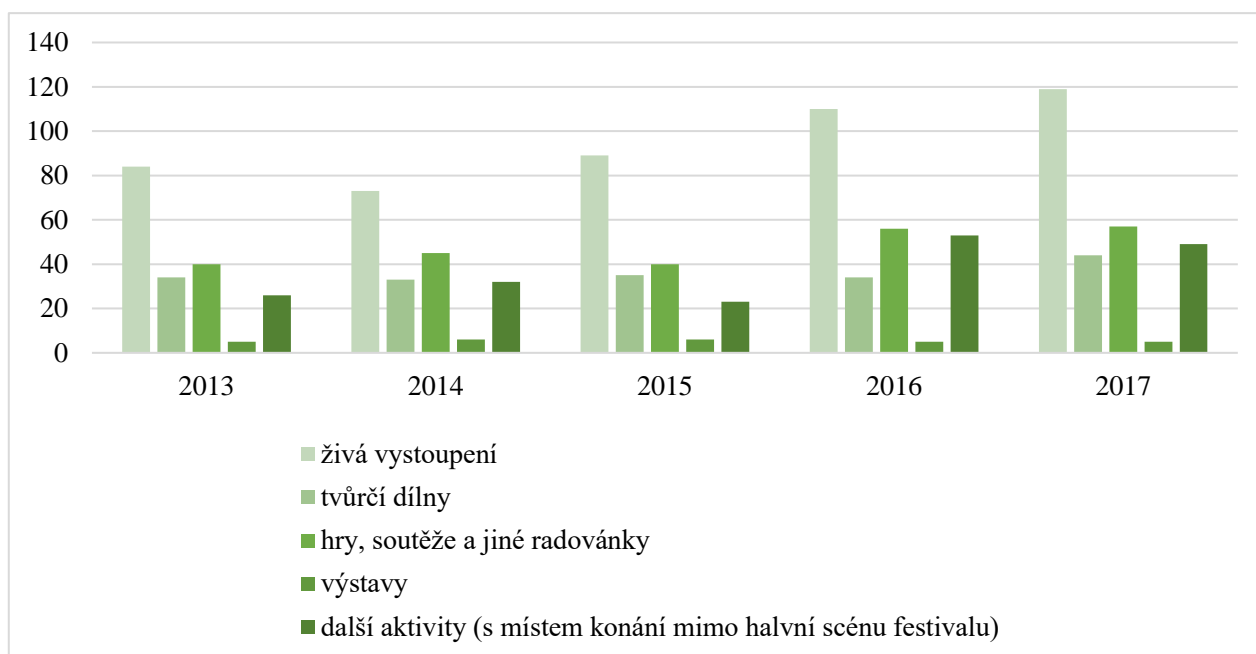
Tabulka 9 Komparace programové struktury festivalu pro dětského návštěvníka za roky 2013-2017

ZVOLENÁ AKTIVITA	ROK				
	2013	2014	2015	2016	2017
Živá vystoupení	84	73	89	110	119
Tvůrčí dílny	34	33	35	34	44
Hry, soutěže a jiné radovánky	40	45	40	56	57
Výstavy	5	6	6	5	5
Další aktivity (s místem konání mimo hlavní scénu festivalu)	26	32	23	53	49

Zdroj: vlastní zpracování (viz tabulka 2-6)

Tabulka 9 poukazuje na konkrétní změny v množství zvolených aktivit festivalu za zkoumané roky 2013 až 2017 pro dětského návštěvníka. Ten měl možnost výběru z následujících aktivit, z nichž největší podíl zastávají živá vystoupení, hned za nimi stojí hry, soutěže a jiná vystoupení, dále následují tvůrčí dílny, další aktivity a výstavy. V kategorii živých vystoupení (73) došlo ke stagnaci pouze v roce 2014, vývoj ve zbylých letech byl úměrný.

Pro lepší přehlednost slouží obrázek 9, který souhrnně porovnává všechny zkoumané roky co do četnosti jednotlivých aktivit festivalu.

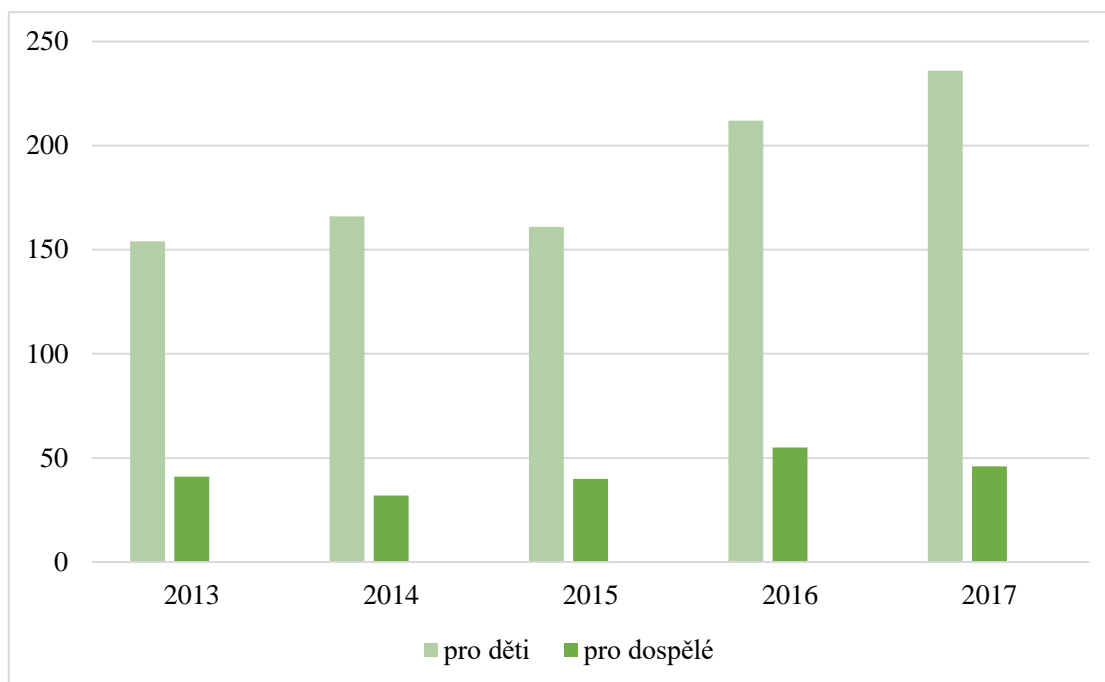

Obrázek 9 Komparace programové struktury festivalu

Zdroj: vlastní zpracování (viz tabulka 7)

Největší podíl lze přiřadit k živým vystoupením, která si po dobu všech 5 let udržela své prvenství. Z obrázku je dále dle grafického zpracování patrné, že živá vystoupení zaznamenala v průběhu let skokové posuny v porovnání s ostatními aktivitami. Druhé místo patří hrám, soutěžím a jiným radovánkám. Ostatní aktivity programové struktury festivalu dosáhly podobného vývoje, kdy v roce 2015 lze zpozorovat úbytek ve všech zbylých kategoriích.

Obrázek 10 poskytuje souhrnné údaje o celkovém množství jednotlivých aktivit a podílu připadajícímu na dětského a následně dospělého návštěvníka.

Obrázek 10 Komparace programové nabídky festivalu pro děti a dospělé

Zdroj: vlastní zpracování (viz tabulka 8)

Na základě obrázku 10 lze potvrdit výraznou převahu programu pro dětského návštěvníka nad množstvím programu pro dospělého návštěvníka. Za zkoumané roky lze tak konstatovat skutečnost, že programová nabídka je organizačním týmem sestavována primárně pro dětského návštěvníka. Ke stagnaci narůstajícího počtu programových aktivit v roce 2015 mohlo dojít v souvislosti s obměnou organizačního týmu, o kterém se v rozhovoru zmínila Věra Rychterová (rozhovor 2017), předsedkyně Nadačního fondu Jičín – město pohádky, pro rok 2015 (viz kapitola 5.2.6).

5.2.4 Výsledky analýzy a komparace programové struktury

Provedená analýza a následná komparace programové stránky festivalu Jičín – město pohádky od roku 2013 do roku 2017 potvrdily přednostní postavení dětského návštěvníka. Aktivity, které festival zahrnuje tendují k dětskému návštěvníkovi a už svým názvem vypovídají o svém charakteru směřujícího k dětem. Dospělý návštěvník není z programových aktivit vyřazen a existuje mnoho aktivit, kterých se může účastnit buď sám, nebo v doprovodu dětského návštěvníka. Není vyloučeno, že dospělý návštěvník upřednostňuje návštěvu festivalu za účelem doprovodu svého dítěte a nevnímá tak vlastní handicap v rámci nabízených aktivit, jejichž převažující část směřuje k dětskému návštěvníkovi.

Výsledky komparace po sobě jdoucích let (viz tabulka 9 a raf 3) poukázaly až na mírnou regresi v roce 2015 postupné přibývání programových aktivit festivalu Jičín – město pohádky. Na základě těchto tvrzení lze potvrdit přetrvávající prioritní postavení dětského návštěvníka v řádu pěti po sobě jdoucích let.

5.2.5 Výsledky pozorování

Autorka své pozorování zaměřila na dětského návštěvníka a jeho preference při výběru nabízených aktivit v rámci festivalového programu. Dále svou pozornost obrátila na stravovací návyky dětských návštěvníků během festivalu. Z výsledků zúčastněného pozorování, které probíhalo ve dnech **13. 9.** až **17. 9. 2017**, vylýnuly následující skutečnosti.

Dětský návštěvník, který není doprovázen dospělou osobou, upřednostňuje program, který svou povahou nespadá do aktivit, které lze nalézt v oficiálních programových brožurách. Nýbrž volí program v podobě atrakcí, které se nachází nedaleko historického centra Jičína. V některých případech je dětský návštěvník doprovázen dospělou osobou, pokud jde o mladšího jedince. Stravovací návyky dětského návštěvníka jsou ovlivněny omezenou nabídkou stravovacích zařízení. Převážná část festivalového občerstvení nabízí smažená slaná a sladká jídla s vysokým obsahem cukru.

V případě, kdy je návštěvník doprovázen dospělou osobou, ať už vlastním rodičem, prarodičem či pedagogickým dozorem, navštěvuje aktivity jako jsou dílny, divadelní či hudební vystoupení a další body programu, které tvoří podstatu festivalu. Při výběru jídla za doprovodu dospělé osoby bylo k autorčině překvapení zjištěno, že dospělý nejeví přílišný zájem o zdravější alternativu pro své dítě. Ve většině případů nerozlišuje nákup jídla pro svou potřebu a potřebu dítěte. Na druhou stranu absenci zdravější formy stravování považuje autorka za na první pohled zřejmou. Ojedinele lze narazit např. na vařenou kukuřici nebo stánky se sortimentem zdravé výživy. Autorce se během festivalu podařilo pořídít pár následujících průkazných fotografií zachycující a potvrzující zmiňované skutečnosti (viz obrázek 11-16).

V dopoledních hodinách, přesněji mezi 9 až 12 hodinou se historické centrum města hemží převážně školami a školkami. Ti zde navštěvují program probíhající na hlavním pódiu, nebo se vydávají na představení v uzavřených prostorách probíhajících paralelně s ostatními festivalovými aktivitami. V odpoledních a pozdějších hodinách přichází na festival mládež a starší generace a povaha programu nabírá jiný ráz. Vystupující umělci a charakter jejich představení cílí na dospělého návštěvníka.

Obrázek 11 Hra na Didgeridoo
Zdroj: foto Tereza Smolíková (2017)

Obrázek 12 Divadelní představení na Náměstí Svobody
Zdroj: foto Tereza Smolíková (2017)

Obrázek 13 Atrakce

Zdroj: foto Tereza Smolíková (2017)

Obrázek 14 Horská dráha

Zdroj: foto Tereza Smolíková (2017)

Obrázek 15 Stánky s občerstvením
Zdroj: foto Tereza Smolíková (2017)

Obrázek 16 Stravování na festivalu
Zdroj: foto Tereza Smolíková (2017)

5.2.6 Organizace festivalu

V publikaci Jičín – město pohádky 10 let (dále jen almanach) vydané tehdejším uskupením Nadačního fondu Jičín – město pohádky (2002: 8) lze nalézt informace, které upřesňují založení Nadace celookresního kulturního festivalu „Jičín – město pohádky“, která je jejím oficiálním pořadatelem. Nadační fond Jičín – město pohádky v dnešní podobě vznikl přeměnou původní Nadace celookresního kulturního festivalu Jičín – město pohádky, která vznikla 29. 7. 1991. Nadace celookresního kulturního festivalu (2002: 8) si za svou hlavní činnost dle historických údajů almanachu předsevzala:

- každoroční pořádání celookresního kulturního festivalu „Jičín – město pohádky“,
- zvláštní zřetel k mentální stimulaci zdravotně postižených dětí,
- výchovu k ekologickému myšlení (mj. i ekologie dětské duše),
- spolupráci s obdobnými kulturními institucemi, zabývajícími se pohádkou, a veškerými asociacemi takového kulturního zaměření v zahraničí.

Hlavními cíli, které uvádí Nadační fond Jičín – město pohádky (2002) a navazují na hlavní činnost Nadačního fondu, jsou již od roku 1991 podpora duševních hodnot, podpora práv dětí, organizace a podpora besed a kulturních či vzdělávacích akcí, spolupráce s podobnými spolky. V neposlední uvádí Nadační fond (2002) svá práva, mezi která patří pořádání kulturních a společenských akcí, sportovních akcí, vzdělávacích akcí a pronajímat nemovitosti.

Na základě provedeného rozhovoru s paní Věrou Rychterovou (rozhovor 2017) se autorka dozvěděla o jejím dlouholetém působení na pozici předsedkyně Nadačního fondu Jičín – město pohádky. Svou funkci zastávala do roku 2015. Od roku 2016 dle jejich informací převzal žezlo Dominik Malý a organizační struktura zaznamenala i další změny. Vedení se podle bývalé předsedkyně ujala mladší generace a z poskytnutého rozhovoru vyplynulo následující vyjádření k tehdejší situaci: *„K nástupu nového týmu došlo v roce 2016 a 2017, ten festivalovou filosofii příliš necítil a nesmyslná přehršel kapel by docela rychle změnila pohádkovou slavnost (jak festival také někdy nazývali otcové zakladatelé) ve fesťák.“* (Věra Rychterová, rozhovor 2017)

Další významný přelom ve skladbě organizačního týmu, o kterém píše Kovářová (2018) nastal 17. ledna 2018, kdy na post předsedy Nadačního fondu Jičín – město pohádky nastoupila Jana Radová. Autorka článku oznamuje, že k výměně postů došlo na základě rezignace Malého z funkce předsedy správní rady a společně s ním skončili i jeho kolegové. Dále se zmiňuje o členu petičního výboru Jaroslavu Veselém, který neměl zájem situaci komentovat. Jak v závěru článků uvádí,

s Dominikem Malým ukončila svoji činnost i šestičlenná správní rada, ve které zastupoval Jičín radní Luděk Havel, Marek Vondrák a Josef Novotný.

Veškeré další osoby a instituce podílející se na organizaci festivalu lze dohledat na oficiálních webových stránkách pohádka.cz (2018d). Realizační tým festivalu byl dle dostupných údajů stejných webových stránek k roku 2018 sestaven z následujících členů: dramaturg (Eliška Novotná), dramaturgická rada má dohromady 5 členů (Eliška Novotná, Věra Rychterová, Lenka Paličková, Michaela Brusáková, Jana Nájemníková). Produkci má na starost Jana Nájemníková, Eliška Okolitová, Michaela Brusáková a Věra Rychterová. Program a organizace festivalu je pod záštitou dramaturgické rady společně s pohádkovým vejbořem, což je volně otevřená skupina lidí, která se spolupodílí na přípravách festivalu a jsou zdrojem pro jeho inspiraci a udávají hlavní myšlenky. Pohádkovému vejboru předsedá paní Věra Rychterová, která se okolo festivalu pohybuje od samého počátku.

Komunikaci s veřejností zajišťuje Eliška Okolitová, správcem webu je spolu s ní Jaromír Vaníček, taktéž spolupracují na webu a sociálních sítích. V neposlední řadě role ekonoma připadá na Ivanu Čepkovou, sponzoring patří Věře Rychterové s Michaelou Bursákovou. Každoročně pořádané trhy řídí Ludmila Nováková spolu s Davidem Konečným. Výtvarná spolupráce náleží Báře Hubené, sklad je pod dohledem Blaženy Bohuňovské a grafické zpracování zabezpečuje Jan Košíček. Tisk programových a propagačních materiálů probíhá v RK TISK, Jičín. Technické zabezpečení a zázemí obstarávají Technické služby, Jičín.

Spolupráce a součinnost s městem Jičín odkazuje na instituce se sídlem v Jičíně: Technické služby města Jičína, Kulturní zařízení města Jičína, Knihovna Václava Čtvrťka v Jičíně, Základní umělecká škola J. B. Foerster, Jičín, K-klub – středisko volného času, Jičín, odbory a oddělení Městského úřadu Jičín.

Významnou roli při organizaci festivalu sehrávají také každoročně přítomní dobrovolníci, především z řad studentů základních a středních škol v Jičíně, jak si mohla sama autorka kdysi vyzkoušet.

5.2.6.1 Výsledky rozhovorů s organizátory festivalu

Výstupy v této kapitole byly získány pomocí **polostrukturovaného a neformálního** rozhovoru s organizátory festivalu. Konkrétně s bývalou předsedkyní Nadačního fondu Jičín – město pohádky Věrou Rychterovou a předsedou této instituce pro rok 2017 Dominikem Malým.

Autorka se měla možnost před, v průběhu i po skončení festivalu setkat s ústředními osobami činnými ve festivalových aktivitách. **Neformální rozhovor** s Dominikem Malým proběhl před započítím 27. ročníku festivalu a autorky záměrem bylo zjistit obecné informace o festivalu, co vše spadá do jeho přípravy a jak funguje organizační tým v průběhu let. Autorka však z rozhovoru s předsedou měla pocit, že na kladené otázky ohledně organizace odpovídá vyhýbavě. Posléze se dozvěděla informaci, která v tento čas otřásla celým realizačním týmem. K lednu 2018 předseda Malý rezignoval na svůj post a na jeho místo nastoupila Jana Radová, která funkci předsedkyně zastává dodnes. Společně s Dominikem Malým skončili i ostatní členové organizačního týmu (viz kapitola 5.2.6). Autorka se tak domnívá, že tyto změny byly patrné i v průběhu jednání s bývalým předsedou Malým a mohly zapříčinit jisté nepříjemnosti v rámci příprav festivalu pro rok 2017. Autorce se po festivalu nepodařilo zrealizovat další setkání s panem Malým, a tak z řad zaměstnanců organizačního týmu byla odkázána na jistou paní Věru Rychterovou.

S bývalou předsedkyní **Věrou Rychterovou** se autorka setkala celkem dvakrát, poprvé se jednalo, obě setkání proběhla po skončení festivalu. Z prvního setkání si autorka odnesla pouze obecné informace a paní Věra Rychterová předala do rukou autorky almanach (viz příloha 10). Po první schůzce si autorka předem připravila otázky, na které v rámci výzkumu chtěla získat odpověď. Poté znovu požádala o osobní setkání a během rozhovoru se jí podařilo získat odpovědi na všechny připravené otázky. Věra Rychterová se také vyjádřila k již zmiňovaným organizačním změnám a podle jejího názoru nyní už bývalé vedení a jemu podřízený organizační tým příliš nesouzněl s festivalovou filozofií. V rozhovoru také uvedla, že skladba organizačního týmu má zásadní vliv nejenom na připravovaný program, ale i na směr a vizi celého festivalu.

S přibývajícimi ročníky se podle bývalé předsedkyně festival rozrostl a s postupně získanými zkušenostmi se zprofesionalizoval. Větší propracovanost festivalu vnímá především v oblasti zajištění a technickovědeckého vývoje. To souvisí také s propagací festivalu v řádu let, konkrétně k dětem může podle ní promlouvat např. spot na ČT1 a směřovat vidí zejména ve školách, kdy jsou učitelům poskytovány různé informace. V poslední době se podle Rychterové propagace ještě zintenzivnila, uvádí jako příklad cestovní veletrhy a sociální sítě. Podle Rychterové je slovo

komercializace, mnohými často zmiňováno, užíváno neprávem a podle ní řada lidí tento pojem používá, aniž by rozuměli pravému významu slova.

Negativně se vyjadřuje k atrakcím, které až na ty staročeské nepovažuje za součást festivalu a Pohádkového města. Ke stěžejní otázce, zdali je festival stále určen především dětem odpověděla Rychterová resolutní ano a dále dodává, že z této cesty se nesmí sejít. Návštěvníci festivalu si podle autorky často stěžují na výši vstupného na sobotní program. Paní Rychterová však výši vstupného považuje za adekvátní, protože festival trvá celkem pět dní a vybírá se pouze v sobotu. V závěru rozhovoru byla zjišťována odpověď na otázku týkající se zdravého stravování na festivalu. Podle Rychterové však strava závisí čistě na rodičích a učitelích, tedy doprovodu dětského návštěvníka. Plné znění rozhovoru (viz příloha 1).

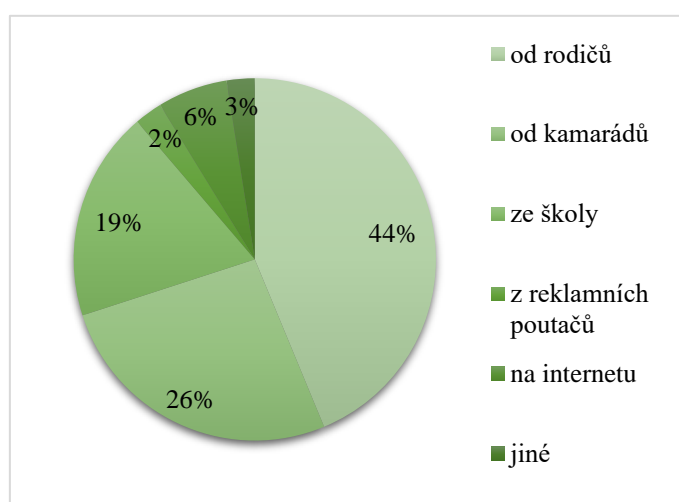
5.2.7 Výsledky dotazníkového šetření a řízených rozhovorů

Během výzkumu, který probíhal od září 2017, se podařilo získat ohlasy od 120 respondentů, jejichž odpovědi byly zcela anonymní. Zjištěné názory a skutečnosti z dotazníkového šetření a řízených rozhovorů jsou blíže popsány, znázorněny a vyhodnoceny na následujících grafických zobrazení.

5.2.7.1 Dotazníkové šetření a řízené rozhovory dětských návštěvníků

Ze strany dětských respondentů se podařilo získat celkem 80 odpovědí na následující otázky:

Otázka 1: Jak nebo odkud ses o festivalu dozvěděl/a?

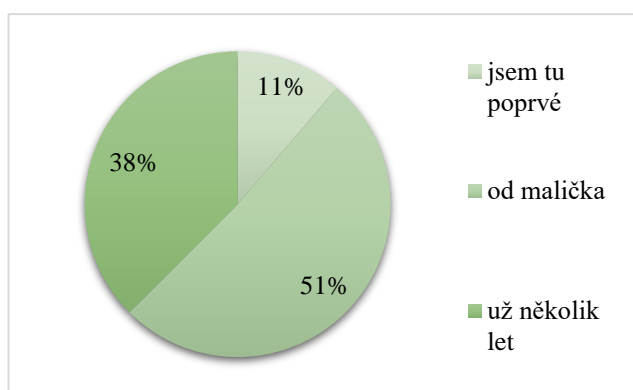

Obrázek 17 Povědomí dětských návštěvníků o festivalu

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z dotazníkového šetření a řízených rozhovorů

Na základě této otázky bylo zjišťováno, z jakých zdrojů se dětský návštěvník dozvídá o festivalu. Z Obrázku 17 vyplývá, že dotazovaní dětské návštěvníci volili nejčastěji odpověď, že se o festivalu dozvěděli díky svým rodičům. Tuto možnost zvolilo celkem 35 dětských respondentů z 80 dotazovaných. Na druhém místě byla zvolena odpověď „od kamarádů“, kterou zvolilo celkem 21 dětských respondentů. Odpověď „ze školy“ pak zvolilo 15 dětských návštěvníků. Pro 2 dotázané dětské respondenty bylo povědomí o festivalu získáno prostřednictvím reklamních poutačů a 5 dětských návštěvníků se o festivalu dozvěděli skrz internet. Zbylá část, celkem tedy 2 dětské návštěvníci uvedli za zdroj sociální sítě.

Otázka 2: Kolik let už festival navštěvuješ?

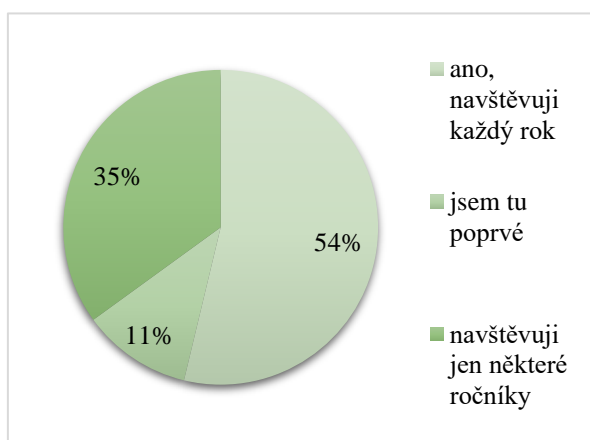

Obrázek 18 Četnost návštěv festivalu dětských návštěvníků

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z dotazníkového šetření a řízených rozhovorů

Z obrázku 18 vyplývá, že více jak polovina dotazovaných navštěvuje festival od malička (41 dětských respondentů). Druhou nejpočetnější skupinu tvoří dětské návštěvníci (30), kteří se festivalu účastní už několik let. Nejméně početná skupina dětských respondentů (9) označila za odpověď „jsem tu poprvé“.

Otázka 3: Navštěvuješ festival pravidelně?

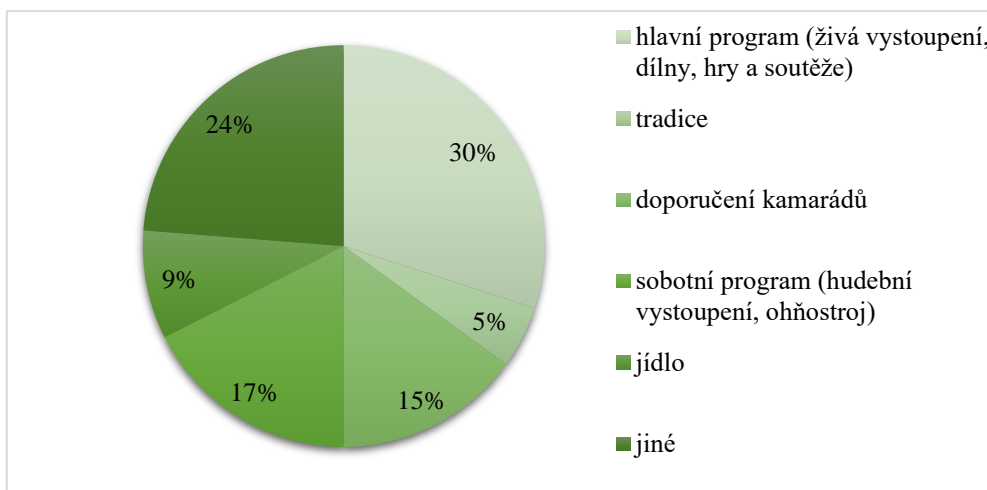
Obrázek 19 Pravidelnost návštěv festivalu dětských návštěvníků

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z dotazníkového šetření a řízených rozhovorů

Obrázek 19 znázorňuje četnost návštěv dětských návštěvníků. Pro celkem 43 z nich padla volba na odpověď „ano, navštěvuji každý rok“. Druhou nejčastější odpovědí se stala odpověď „navštěvuji jen některé ročníky“. K této odpovědi se přiklonilo celkem 28 dětských respondentů. Pouhých 11 % (9) dotázaných dětských návštěvníků uvedlo, že na festivalu nikdy předtím nebyli.

Otázka 4: Jaký je tvůj hlavní důvod účasti na festivalu?

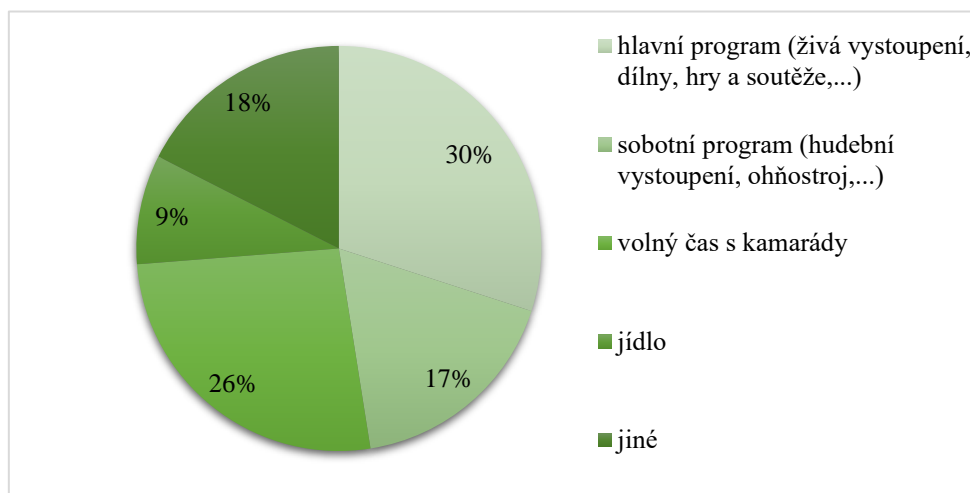

Obrázek 20 Motivace dětských návštěvníků k účasti na festivalu

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z dotazníkového šetření a řízených rozhovorů

Obrázek 20 poukazuje na motivaci dětských návštěvníků k účasti na festivalu. Pro celkem 24 dětských respondentů byl hlavní motivací hlavní program, který zahrnuje živá vystoupení, dílny, hry a soutěže, ...). Druhou nejčastější motivací byl vyhodnocen sobotní program, kterou zvolilo 14 dotazovaných. Pro 12 dotazovaných byl hlavním důvodem návštěvy doporučení kamarádů, 7 dotazovaných navštívilo festival kvůli tamnímu jídlu a 4 dětské návštěvníci dorazili kvůli tradici. Jiný důvod návštěvy uvedlo 19 dětských respondentů. Jako motivaci jmenovali atrakce, které však svou povahou nespádají do programových aktivit festivalu (viz kapitola 5.2.3)

Otázka 5: Jaké aktivitě dáváš přednost, když trávíš volný čas na festivalu?

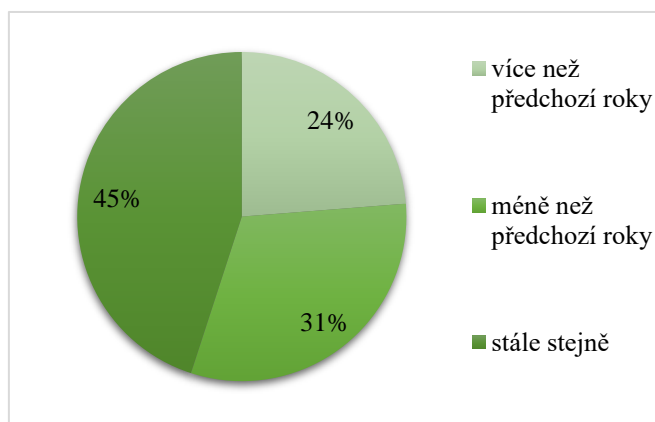
Obrázek 21 Zájem dětských návštěvníků o programovou stránku festivalu

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z dotazníkového šetření a řízených rozhovorů

Obrázek 21 by měl podat odpověď na otázku ohledně zájmu dětských návštěvníků o programovou stránku festivalu. Předchozí obrázek (viz Obrázek 20) zkoumající hlavní motivaci vykazuje podobné výsledky, a to hned v několika zvolených odpovědích. Pro odpověď „hlavní program“ se rozhodlo celkem 30 % (24) dětských respondentů. Pro 21 dětských návštěvníků představuje důležitou část festivalu volný čas strávený s kamarády. Celkem 14 dětských respondentů odpovědělo, že se festivalu účastní zejména kvůli sobotnímu programu. K odpovědi týkající se jídla se kladně vyjádřilo 7 dětských respondentů a zbylých 14 opět uvedlo atrakce jakožto způsob trávení volného času na festivalu (viz obrázek 20).

Otázka 6: Líbí se ti na festivalu více nebo méně než předchozí roky?

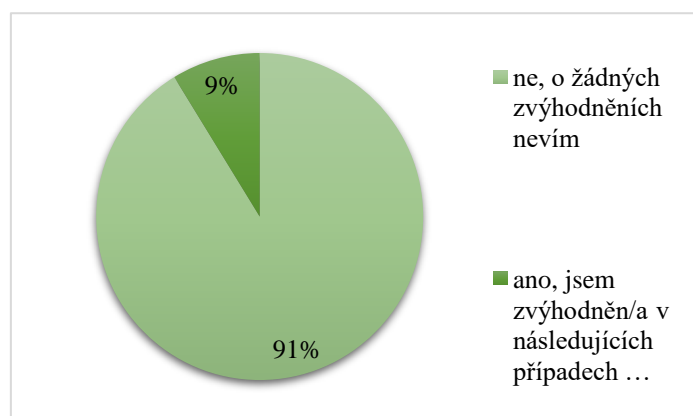

Obrázek 22 Hodnocení dětských návštěvníků festivalu v řádu let

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z dotazníkového šetření a řízených rozhovorů

Cílem této otázky bylo zjistit, jaká je odezva dětských návštěvníků týkající se oblíbenosti festivalu v řádu let. Nejpočetnější zastoupení měla odpověď „stále stejně“, kdy z celkových 80 dotazovaných takto odpovědělo 36. Druhá nejpočetnější skupina dětských respondentů zvolila odpověď „méně než předchozí roky“ a zbylých 19 respondentů reagovalo na otázku odpovědí „více než předchozí roky“.

Otázka 7: Myslíš si, že jsi jako dítě, co by návštěvník festivalu nějak zvýhodněn/a?

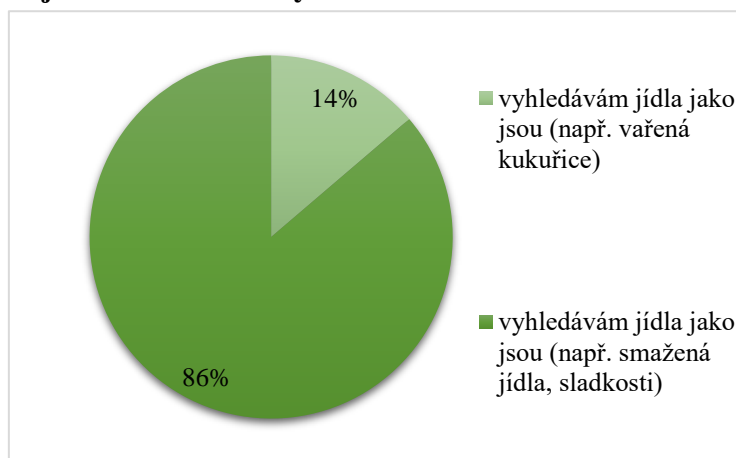

Obrázek 23 Prioritní postavení dětských návštěvníků na festivalu

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z dotazníkového šetření a řízených rozhovorů

Cílem této otázky bylo zjistit, zdali se dětský návštěvník cítí být zvýhodněn v rámci své účasti na festivalu. Převážná část dětských respondentů (73) je nakloněna odpovědi, která nezahrnuje žádná zvýhodnění při jejich účasti na festivalu. Zbývající část dětských respondentů (7) zvolila kladnou odpověď, kdy se cítí být ve výhodě v rámci své účasti na festivalu. Za případy, které jim poskytují zvýhodnění označili program, který je přizpůsoben jejich věku a přístup zdarma na některé z festivalových aktivit.

Otázka 8: Jaká jídla na festivalu vyhledáváš?

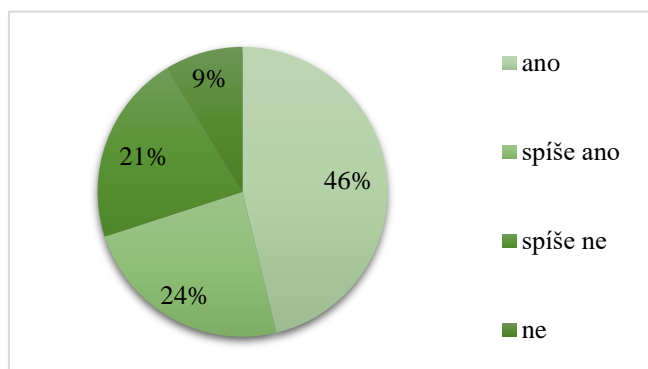

Obrázek 24 Volba stravování na festivalu podle dětských návštěvníků

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z dotazníkového šetření a řízených rozhovorů

Na základě této otázky bylo zjišťováno, kolik dětských návštěvníků dává přednost zdravější formě stravování. Dle výsledků z obrázku 23 je patrné, že většina dětských návštěvníků, konkrétně tedy 69 dětských návštěvníků z celkových 80 dotazovaných raději volí méně zdravá jídla. Zbýlých 11 dětských respondentů vyhledává zdravější formu stravování.

Otázka 9: Plánuješ festival navštívit i příští rok?

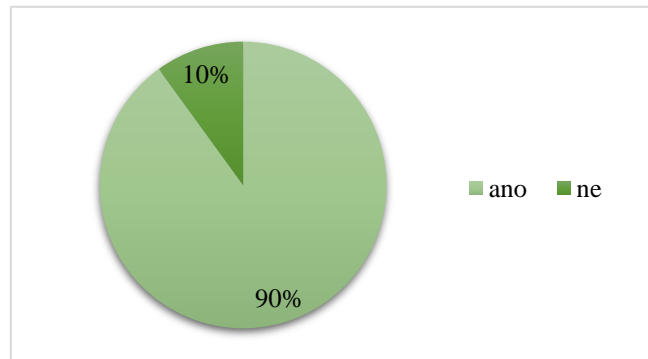

Obrázek 25 Zájem dětských návštěvníků o opakovanou účast na festivalu

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z dotazníkového šetření a řízených rozhovorů

Zda je festival poutavý a zajímavý dokazuje to, zdá má respondent zájem o opakovanou účast na festivalu. Z obrázku 25 vyplývá, že celkem 37 dětských návštěvníků má zájem a chce festival navštívit i v dalším roce. Dalo by se říci, že celkem 19 dotazovaných dětských návštěvníků, se spíše jen zamýšlí nad účastí dalšího ročníku. Opakovanou návštěvu festivalu nemá zatím v plánu 17 dotazovaných a pouhých 7 dotazovaných nemá zájem se dalšího ročníku zúčastnit vůbec.

Otázka 10: Doporučil/a bys festival svým kamarádům?

Obrázek 26 Doporučení festivalu dětským návštěvníkům

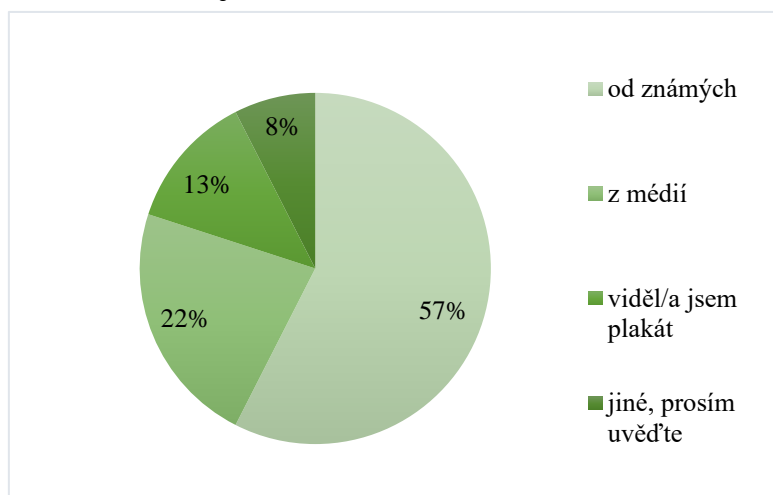
Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z dotazníkového šetření a řízených rozhovorů

V otázce 10 byli dětské návštěvníci dotázáni, zda by festival doporučili svým kamarádům. Z obrázku 26 vyplývá, že téměř všichni (72 dotazovaných) by festival svým známým doporučili. Pouze 8 dětských respondentů svým kamarádům nedoporučili.

5.2.7.2 Dotazníkové šetření a řízené rozhovory dospělých návštěvníků

Z řad dospělých respondentů se podařilo získat celkem 40 odpovědí na následující otázky:

Otázka 1: Jak nebo odkud jste se o festivalu dozvěděli?

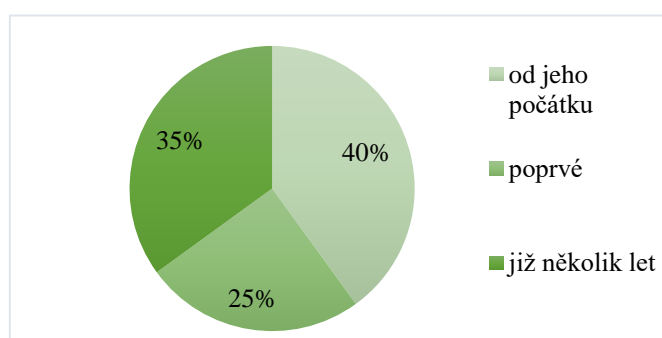

Obrázek 27 Povědomí dospělých návštěvníků o festivalu

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z dotazníkového šetření a řízených rozhovorů

Tato otázka si kladla za cíl zjistit jakým způsobem se dospělý návštěvník dozvídá o festivalu. Z obrázku 27 vyplývá, že většina dospělých návštěvníků (23) se o festivalu dozvěděla díky svým známým. Druhou nejčastěji volenou odpovědí byla odpověď „z médií“, pro kterou se rozhodlo celkem 9 dospělých návštěvníků. Celkem 5 ze všech dotazovaných se o festivalu dozvědělo díky reklamnímu plakátu a zbylí 3 respondenti uvedli, že je na festival přilákala zveřejněná událost na Facebookových stránkách.

Otázka 2: Kolik let již festival navštěvujete?

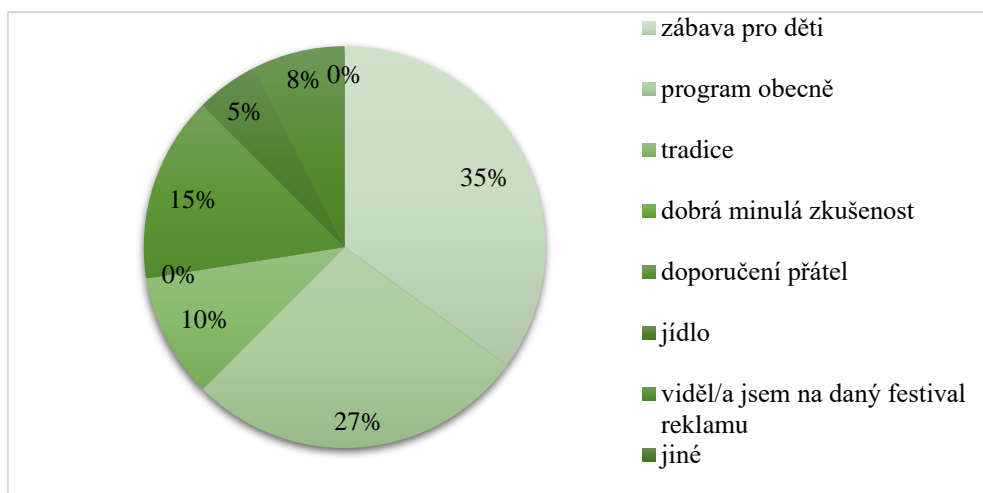
Obrázek 28 Četnost návštěv festivalu dospělých návštěvníků

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z dotazníkového šetření a řízených rozhovorů

Na základě této otázky bylo zjištěno, kolik let již dospělý návštěvník festival navštěvuje. Z obrázku 28 vyplývá, že značná část dotazovaných (16) navštěvuje festival od jeho počátků. Další

v pořadí nejčastěji volenou odpovědí se stala odpověď „již několik let“, pro celkem 14 dospělých návštěvníků. Nejmenší skupina dospělých návštěvníků (10) se festivalu zúčastnila vůbec poprvé.

Otázka 3: Co je hlavním důvodem Vaší návštěvy na tomto festivalu?

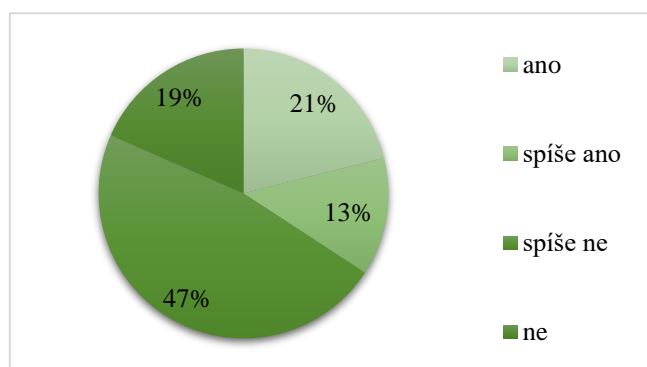

Obrázek 29 Motivace dospělých návštěvníků k účasti na festivalu

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z dotazníkového šetření a řízených rozhovorů

Obrázek 29 graficky obznamuje s motivací dospělých návštěvníků k účasti na festivalu. Pro celkem 14 dospělých respondentů byla hlavní motivací účasti zábava pro děti. Za druhou nejčastější motivaci k návštěvě festivalu, která pobídla celkem 11 dospělých návštěvníků, byl zvolen program v obecném měřítku. Pro 6 dotazovaných bylo hlavním důvodem návštěvy festivalu doporučení přátel. Pouze 4 dospělí návštěvníci zavítali na festival kvůli tradici a 2 zbývající dospělí respondenti zvolili za druh motivace jídlo.

Otázka 4: Myslíte si, že je program pro děti každým rokem bohatší/pestřejší?

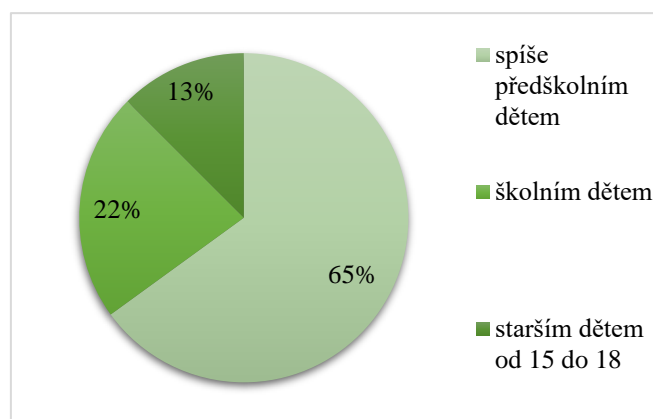

Obrázek 30 Hodnocení pestrosti programové struktury pro dětské návštěvníky v řádu let

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z dotazníkového šetření a řízených rozhovorů

Cílem otázky 4 bylo zjistit, jak dospělý návštěvník vnímá programovou stránku festivalu z hlediska její pestrosti pro dětské návštěvníky v řádu uplynulých let. Celkem 18 dotazovaných respondentů se přiklonilo k odpovědi „spíše ne“. Druhá skupina dospělých návštěvníků (9) odpověděla, že pestrost programové nabídky pro dětského návštěvníka se nijak nezměnila. Souhlasnou odpověď „ano“ zvolilo celkem 8 dotazovaných a 5 dospělých návštěvníků se přiklonilo k odpovědi „spíše ano“.

Otázka 5: Jste toho názoru, že je program festivalu přizpůsoben jak mladším, tak i starším dětem?

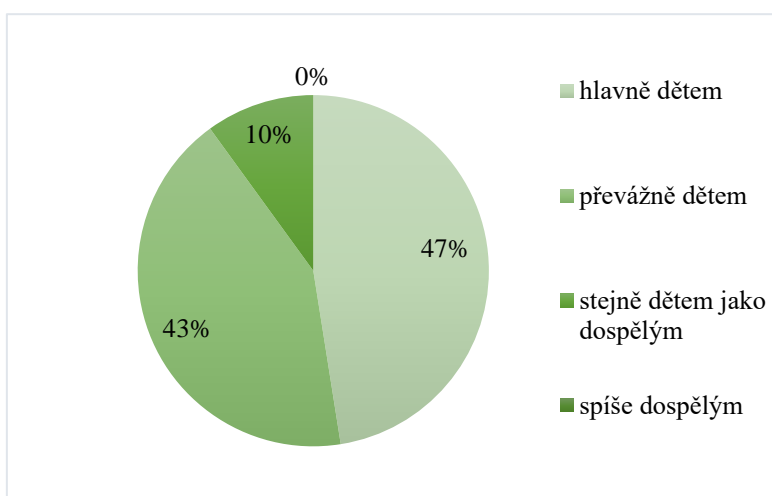

Obrázek 31 Zhodnocení rozpětí festivalu pro dětské návštěvníky

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z dotazníkového šetření a řízených rozhovorů

Na obrázku 31 lze vidět graf, který znázorňuje, jakého návštěvníka dětského věku festival oslovuje podle názorů dospělých návštěvníků nejdůrazněji. Více než polovina dotazovaných (26) si myslí, že je festival určen spíše předškolním dětem. Na druhém místě skončila odpověď, kterou určilo celkem 9 dospělých respondentů. Poslední skupina dospělých návštěvníků (5) se domnívá, že je festival určen starším dětem ve věku od 15 do 18 let.

Otázka 6: Komu si myslíte, že je festival spíše určen, dětem nebo dospělým?

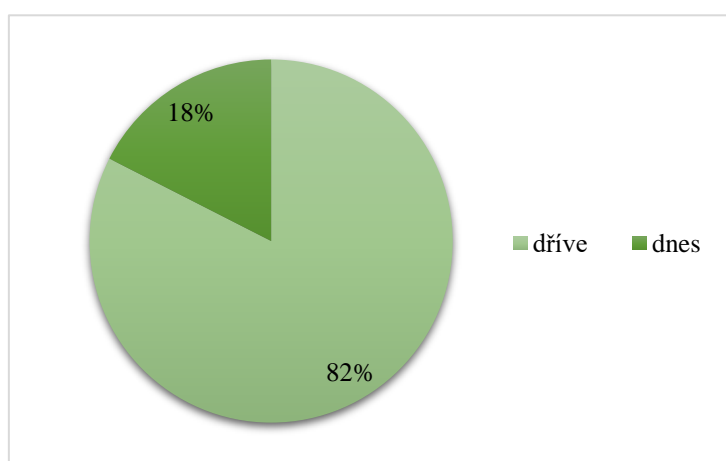

Obrázek 32 Orientace festivalu z pohledu dospělých návštěvníků

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z dotazníkového šetření a řízených rozhovorů

V otázce 6 byli dospělí návštěvníci dotazováni ohledně zaměření festivalu na dětského návštěvníka. Podle 19 dotazovaných respondentů je festival určen hlavně dětem. Druhá skupina, celkem o 17 respondentech není tolik vyhraněná a domnívá se, že je festival určen převážně dětem. Celkem 4 dotazovaní respondenti považují orientaci festivalu v obou směrech stejnou, jak pro dětské, tak pro dospělé návštěvníky. Žádný z dotazovaných ne zvolil odpověď, že je festival určen spíše dospělým.

Otázka 7: Líbila se Vám podoba festivalu více dříve, nebo dnes?

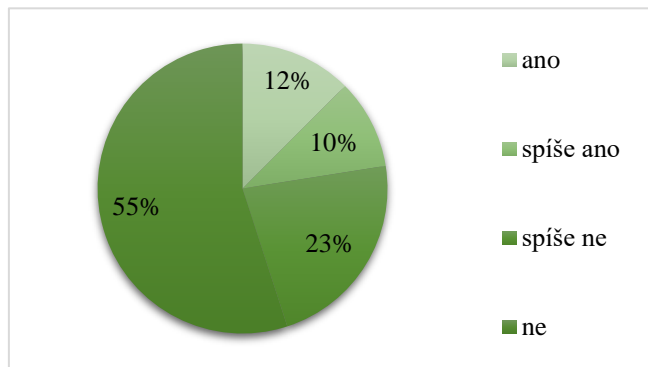

Obrázek 33 Hodnocení podoby festivalu v řádu let z pohledu dospělých návštěvníků

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z dotazníkového šetření a řízených rozhovorů

V otázce 7 dospělý návštěvník hodnotil podobu festivalu v řádu let. Valná většina (33) dospělých návštěvníků se ztotožnila s odpovědí, že se jim na festivalu líbilo více dříve. Pouhých 7 dospělých návštěvníků se přiklonilo k odpovědi, že se jim líbí více dnešní podoba festivalu.

Otázka 8: Myslíte si, že je na festivalu zajištěna také alternativa zdravého stravování pro děti?

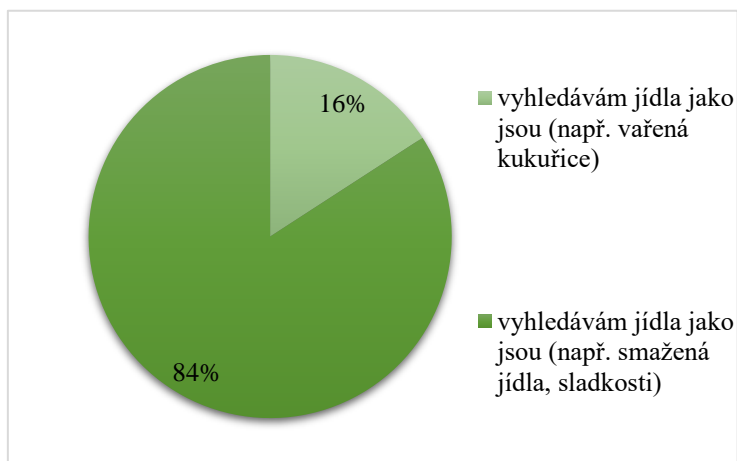

Obrázek 34 Stravování na festivalu z pohledu dospělých návštěvníků

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z dotazníkového šetření a řízených rozhovorů

Obrázek 34 znázorňuje graf, který podává informace o tom, kolik z dospělých návštěvníků si myslí, že je na festivalu zajištěna alternativa zdravého stravování pro děti. Ze škály nabízených odpovědí se nejčastěji opakovala odpověď „ne“ (22). Následovala odpověď „spíše ne“, pro tu se rozhodlo celkem 9 dospělých respondentů. Celkem 5 dospělých návštěvníků si myslí, že je na festivalu možné své děti stravovat zdravě. K poslední možnosti „spíše ano“ se kladně vyjádřili 4 dospělí respondenti.

Otázka 9: Jaká jídla na festivalu vyhledáváte?

Obrázek 35 Volba stravování podle dospělých návštěvníků

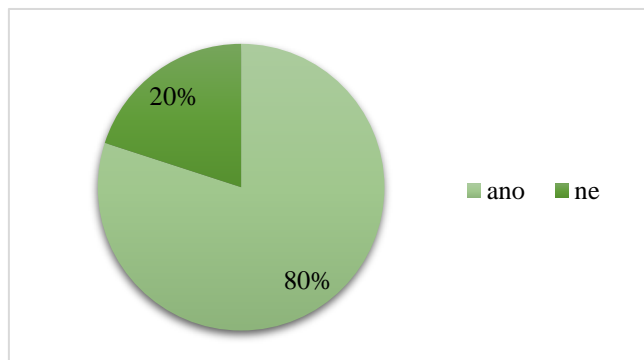
Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z dotazníkového šetření a řízených rozhovorů

Na obrázku 35 se graficky odráží volba dospělého návštěvníka, co se stravování na festivalu týče. Celkem 27 dospělých návštěvníků zvolilo možnost, že se raději stravují smaženými jídly,

sladkostmi apod. 13 dospělých respondentů má zájem se stravovat jinou formou, než nabízí rychlá občerstvení.

Otázka 10: Doporučili byste festival Jičín – město pohádky svým známým, kteří mají děti?

Obrázek 36 Doporučení festivalu rodinám s dětmi od dospělých návštěvníků
Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z dotazníkového šetření a řízených rozhovorů

Otázka 10 podává odpověď na skutečnost, zdali by byl dospělý návštěvník ochoten festival doporučit svým známým, kteří mají děti. Naprostá většina dospělých respondentů (32) by festival svým známým doporučila jako možnost trávení volného času se svými dětmi. Pouhých 8 dotazovaných by dále festival neprosazovala.

6 Shrnutí výsledků na základě výzkumných otázek

V této kapitole je uvedena syntéza všech dílčích výsledků získaných metodami popsanými v předchozích kapitolách a přináší odpovědi na stanovené výzkumné otázky, které byly získány pomocí kvantitativního a kvalitativního výzkumu.

Výzkumná otázka 1: Orientuje se festival Jičín – město pohádky především na dětského návštěvníka?

Orientace festivalu se za zkoumané roky 2013-2017 nezměnila. Lze však vnímat nárůst aktivit pro dospělé návštěvníky. Prioritní postavení a zacílení na dětského návštěvníka je však na první pohled zřejmé. Město Jičín se v době festivalu mění v město pohádek a dbá na zaujetí dětským návštěvníkem jak z hlediska programové struktury, tak také způsobu propagace festivalu.

a) Je dětský návštěvník v rámci své účasti na festivalu nějakým způsobem zvýhodněn oproti dospělému návštěvníkovi?

Z provedeného výzkumu nebyla zjištěna žádná zásadní zvýhodnění, která by dětskému návštěvníkovi poskytovala benefity v rámci jeho účasti na festivalu. Jediným, ale zcela pochopitelným zvýhodněním, je snížená cena vstupného na sobotní program.

b) Cílí propagace festivalu (např. mediální) zejména na dětského návštěvníka?

Propagace festivalu je dle zjištěných skutečností dostatečná. Dětský návštěvník má možnost zachytit reklamní spot v televizi na stanici ČT1. Někdy je do hlavních událostí zařazena také reportáž o probíhajícím festivalu. Dále jsou před započítáním akce do základních i středních škol rozesílány propagační materiály. V takovém případě nesou odpovědnost pedagogové příslušných tříd, kterým se materiály dostanou do ruky.

O dalších informacích se pak dětský návštěvník může dovědět na oficiálních webových stránkách, nebo sociálních sítích. V průběhu festivalu je pak na hlavním náměstí umístěn stánek s informacemi, kde si může každý zakoupit programovou brožuru nebo pohádkové noviny.

c) Je na festivalu zajištěna alternativa zdravého stravování pro dětského návštěvníka?

Z vypořizovaných skutečností a dotazníkového šetření bylo zjištěno, že stravovací služby na festivalu neodpovídají potřebám dětského návštěvníka. Stánky s občerstvením nabízí v první řadě alkoholické nápoje a smažená či sladká jídla. Není tedy příliš možností, kde by si mohl dětský

návštěvník vybrat zdravější alternativu. Podle Věry Rychterové (rozhovor 2017) si stravování na festivalu mají korigovat sami rodiče nebo učitelé, kteří doprovázejí svou třídu. Z výsledků pozorování se podařilo zjistit, že rodič nejeví přílišný zájem o to, jakým způsobem se jeho dítě stravuje. Ve většině případů volí to samé jídlo pro sebe i své dítě.

Výzkumná otázka 2: Jak se vyvíjela programová struktura za roky 2013-2017?

Ve vztahu k dětskému návštěvníkovi se programová struktura příliš nezměnila. Pouze v roce 2016 došlo k posílení programové struktury o aktivity spadající pod přidružený alternativní program s názvem „Jinčí čin“. Tento program však zahrnuje aktivity určené spíše dospělému návštěvníkovi.

Výzkumná otázka 3: Jaký byl vývoj v počtu dětských a dospělých návštěvníků v řádu let 2013–2017?

Při zodpovězení této výzkumné otázky bylo zjištěno, že podrobné statistiky návštěvnosti dospělých a dětských návštěvníků byly zaznamenávány pouze do roku 2015 a to pouze za sobotní účast na zpoplatněném programu. Od roku 2016 už se uváděly pouze souhrnné statistiky všech účastníků festivalu. Nelze tak určit, kolik dětských návštěvníků se oproti dospělým návštěvníkům festivalu zúčastnilo.

7 Závěry a doporučení

Hlavním cílem bakalářské práce bylo zhodnotit festival Jičín – město pohádky z pohledu zvolených hodnotících hledisek a podat odpovědi na zvolené výzkumné otázky. Z provedeného výzkumu vyplynuly skutečnosti potvrzující zaměření festivalu primárně na dětského návštěvníka. Dětský návštěvník je stále prioritou při organizaci festivalu a v případě plánování programových aktivit je brán zřetel na návštěvníka dětského věku.

Na základě výše zjištěných výsledků šetření jsou zde uvedeny návrhy a doporučení, které by mohly přinést nový pohled na zkoumanou problematiku a nabídnout případná řešení. Návrhy a doporučení vycházejí především z nedostatků a problémů v managementu festivalu Jičín – město pohádky.

Konkrétně autorka navrhuje, jak efektivněji sledovat průběh festivalu, zejména, co se zpracování statistik návštěvnosti týče a posléze vyvodit data nosná pro plánování festivalu v dalších letech.

Jak z provedeného výzkumu vyplývá, problémem se zdá být skutečnost, že organizátoři přikládají malou důležitost problematice zjišťování statistik návštěvnosti a obecně zpětné vazby týkající se spokojenosti s uplynulým ročníkem festivalu. Statistiku návštěvnosti by měly rozlišovat počet dětských a dospělých návštěvníků v průběhu celého týdne.

Zpětná vazba od návštěvníků festivalu by mohla být zjišťována prostřednictvím ankety vyvěšené na webových stránkách nebo sociálních sítích. Anketu by návštěvníci festivalu vyplňovali anonymně, ale před jejím vyplněním by se přihlašovali ke konkrétní kategorii návštěvníka.

Pro vedení festivalu by tak vyplynuly dvě odlišné informace, a to jaká je spokojenost návštěvníků s uplynulým festivalem a k jaké cílové skupině návštěvníka se anketa dostala za účelem jejího vyplnění.

Management festivalu Jičín – město pohádky by k návštěvníkům mohl promlouvat např. skrze mobilní aplikaci s názvem „Jičín – město pohádky“, kde by se uživatel mohl dozvědět o připravovaných festivalových aktivitách a v průběhu festivalu by aplikace nabízela elektronickou podobu programové struktury na všechny festivalové dny.

Zpracovat by se do budoucna mělo zejména na zatraktivnění nabídky programové struktury pro děti a také přizpůsobení stravovacích možností pro dětského návštěvníka, která je velmi omezená.

Autorka by se ve své případné diplomové práci ráda věnovala návrhu zpracování statistických dat týkajících se oddělené evidence návštěvnosti dospělých a dětských návštěvníků festivalu. Tyto statistiky by napomohly při přípravě každého dalšího ročníku festivalu.

8 Seznam použitých zdrojů

BARTL H., SCHMIDT F. Destination Management. Wien: Institut für regionale Innovationen, 1998.

BERÁNEK, Jaromír a kol. *Ekonomika cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha: Mag Consulting, 2013, 295 s. ISBN 978-8.

BIEGER, T., 1995. *Destinationsstrategien-vom politischen Konsenspapier über die Geschäftsfeldstrategie zur Unternehmensstrategie mit Ausrichtung auf Kernkompetenzen*. In Jahrbuch der Schweizerischen Tourismuswirtschaft 1995/96. St. Gallen.

DROBNÁ, Daniela a Eva MORÁVKOVÁ. *Cestovní ruch: pro střední školy a pro veřejnost*. 2., upr. vyd. Praha: Fortuna, 2010, 132-133 s. ISBN 978-80-7373079-6.

FIŠEROVÁ, Věra. *Volný čas a jeho animace v cestovním ruchu*. Vyd. 1. Praha: Vysoká škola hotelová v Praze 8, 2008, 92 s. ISBN 978-80-86578-87-3.

FORET, Miroslav a Věra FORETOVÁ, 2001. *Jak rozvíjet místní cestovní ruch*. Praha: Grada. ISBN 80-247-0207-X.

GOELDNER, Charles R a J RITCHIE. *Cestovní ruch: principy, příklady, trendy*. 1. vyd. Brno: BizBooks, 2014, xviii, 196, 545 s. ISBN 978-80-265-0298-2.

HESKOVÁ, Marie. *Cestovní ruch: pro vyšší odborné školy a vysoké školy*. 2., upr. vyd. Praha: Fortuna, 2011, 216 s. ISBN 978-80-7373-107-6.

HOLEŠINSKÁ, Andrea, 2012. *Destinační management jako nástroj regionální politiky cestovního ruchu*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-5847-7.

HOLEŠINSKÁ, Andrea, 2007. *Destinační management, aneb, Jak řídit turistickou destinaci*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-4500-2.

INDROVÁ, Jarmila, a kol. *Cestovní ruch (základy)*. 2. přepracované vyd. Praha: Oeconomica, 2009, 18-20 s. ISBN 978-80-245-1569-4.

INDROVÁ, Jarmila, Liběna JAROLÍMKOVÁ a kol. *Cestovní ruch pro všechny* [online]. Praha, 2008 [cit. 2019-01-04]. ISBN 978-80-7399-407-05. Dostupné z: https://www.mmr.cz/getmedia/4fa1846e-ee0c-40d7-ae2e-a43007314a2e/GetFile14_1.pdf

KIRÁĚOVÁ, Alžbeta. *Marketing destinace cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2003, s. 15, 40-42. ISBN 8086119-56-4.

KLUB ČESKÝCH TURISTŮ – ODBOR JIČÍN. *Pochod za Rumcajsem*. [online]. Jičín, 2018. [cit. 2019-01-02]. Dostupné z: <http://www.kctjicin.cz/index.php/pochod-za-rumcajsem>

KOTÍKOVÁ, Halina a Eva SCHWARTZHOFFOVÁ. *Nové trendy v pořádání akcí a událostí (events) v cestovním ruchu*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2008. ISBN 978-80-87147-04-7.

KOTÍKOVÁ, Halina. *Nové trendy v nabídce cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013, 207 s. ISBN 978-80-247-4603-6.

KOVÁŘOVÁ, Iva. *Pohádková nadace má nové vedení: Jičín – Předseda správní rady Nadačního fondu Jičín – město pohádky Dominik Malý ve středu 17. ledna předal nové předsedkyni nadace Janě Radové veškerou agendu*. [online], [cit. 2019-01-02]. Dostupné z: https://jicinsky.denik.cz/zpravy_region/pohadkova-nadace-ma-nove-vedeni-20180118.html

LEDNICKÝ, Václav s Jacek PYKA, 2011. *Management turistické destinace*. Karviná: Slezská univerzita v Opavě, Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné. ISBN: 978-80-7248-637-3.

MALÁ, Vlasta. *Cestovní ruch: (vybrané kapitoly)*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola ekonomická, 1999, 83 s. ISBN 80-707-9443-7.

MARKOVÁ, B. (2011). *Role kulturních events v regionálním rozvoji*. Ostrava: Ostravská univerzita, přírodovědecká fakulta.

MEDLIK, S. Economic Importance of Tourism. *Revue de Tourisme (AIEST)*. Bern: 1969, zvláštní číslo.

Městské informační centrum Jičín – publikace Pohádkový průvodce městem.

MĚSTSKÝ ÚŘAD JIČÍN. *Informace o městě*. [online] Jičín, 2013a. 2013-01-02. [cit. 2018-12-20]. Dostupné z: <https://mujicin.cz/informace-o-meste/d-1279844/p1=61626>

MĚSTSKÝ ÚŘAD JIČÍN. *Osnova. Příspěvkové organizace města Jičín*. [online] Jičín, 2013b. 2013-01-02. [cit. 2018-12-20]. Dostupné z: https://www.mujicin.cz/vismo/osnova.asp?id_org=5954&id_osnovy=4856&p1=58827

NADAČNÍ FOND JIČÍN – MĚSTO POHÁDKY. *Jičín-město pohádky: Kolo, kolo, mlýnský....* Pohádková brožura s programem festivalu a soutěží pro děti. 23. vyd. Jičín, 2013, s. 9-49.

NADAČNÍ FOND JIČÍN – MĚSTO POHÁDKY. *Jičín-město pohádky: Pelíšek, pelíšky a pelášení*. Pohádková brožúrka. 24. vyd. Jičín, 2014, s. 7-44.

NADAČNÍ FOND JIČÍN – MĚSTO POHÁDKY. *Jičín-město pohádky: Ať žijí pohádky!* Programová brožúrka. 25. vyd. Jičín, 2015, s. 7-44.

NADAČNÍ FOND JIČÍN – MĚSTO POHÁDKY. *Jičín-město pohádky: CIRK*. Programová brožúrka. 26. vyd. Jičín, 2016, s. 7-58.

NADAČNÍ FOND JIČÍN – MĚSTO POHÁDKY. *Jičín-město pohádky: Český rok aneb Tradice Tradičně i netradičně*. Programová brožúrka. 27. vyd. Jičín, 2017, s. 7-57.

NADAČNÍ FOND JIČÍN – MĚSTO POHÁDKY. *Jičín-město pohádky 10 let*. Nadační fond Jičín – město pohádky, 2002, s. 7-9, 15, 34, 56. ISBN 80-238-8748-3.

NEJDL, Karel. *Management destinace cestovního ruchu*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. s. 49, 52, 82-84. ISBN 978-80-7357-673-8.

PALATKOVÁ, Monika. *Marketingový management destinací*. Vyd. 1. Praha: Grada Publishing, 2011. s. 12, 13, 15, 16, 81. ISBN 978-80-247-3749-2.

PALATKOVÁ, Monika. *Marketingová strategie destinace cestovního ruchu: jak získat více příjmů z cestovního ruchu*. 1. Vyd. Praha: Grada, 2006. Manažer. s.16, 58-72. ISBN 80-247-1014-5.

POHÁDKA: JIČÍN – MĚSTO POHÁDKY. *Program Jinčí čin*. [online] Jičín, 2017a. [cit. 2019-01-02]. Dostupné z: <https://www.pohadka.cz/program-jinci-cin>

POHÁDKA: JIČÍN – MĚSTO POHÁDKY. *Pohádkový drak*. [online] Jičín, 2010b. [cit. 2019-01-02]. Dostupné z: <https://www.pohadka.cz/pohadkovy-drak-2010>

POHÁDKA: JIČÍN – MĚSTO POHÁDKY. *Festival*. [online] Jičín, 2018c. [cit. 2018-12-20]. Dostupné z: <https://www.pohadka.cz/festival>

POHÁDKA: JIČÍN – MĚSTO POHÁDKY. *Organizační tým festivalu – JMP*. [on-line] Jičín, 2018d. [cit. 2019-01-04]. Dostupné z: <https://www.pohadka.cz/festival>

RITCHIE, J. R. Brent a Geoffrey I. CROUCH, 2003. *The competitive destination: a sustainable tourism perspective*. Wallingford: CABI publishing. ISBN 0-85199-664-7.

RUMCAJSOVA ŠEVCOVNA. *Rumcajsova ševcovna*. [online] Jičín, 2012. [cit. 2019-01-02]. Dostupné z: <https://www.rumcajsovasevcovna.cz/rumcajsova-sevcovna>

RYGLOVÁ, Kateřina, Michal BURIAN a Ida VAJČNEROVÁ, 2011. *Cestovní ruch – podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-4039-3.

SYROVÁTKOVÁ, Jaroslava. *Specifické formy cestovního ruchu*. Vyd. 1. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2013. s. 17, 38-41. ISBN 978-80-7372-927-1.

ŠIMON, Michael a Eva HEŘMANOVÁ. *Festival*. *On-line výkladový slovník arts managementu a arts marketingu* [on-line]. 2012. 2012-6-23. [cit. 2019-01-04]. Dostupné z: <http://www.artslexikon.cz//index.php?title=Festival>

VEČERNÍČEK. [online] Jičín, 2008. [cit. 2019-01-01]. Dostupné z: <http://vecernicek.com/>

WORLD – TOURISM. *Tisková zpráva z listopadu 2002 k definici destinace cestovního ruchu*. [online] Praha, 2011. [cit. 2019-01-04]. Dostupné z: www.world-tourism.org/newsroom/Releases/more_releases/november2002

ZELENKA, Josef a Martina PÁSKOVÁ. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde Praha, 2012. ISBN 978-807201-880-2.

Ostatní zdroje:

MALÝ, D. Předseda správní rady NF JMP pro rok 2017. Neformální rozhovor. Jičín 4. 9. 2017 a 14. 9. 2017.

RYCHTEROVÁ, V. Předsedkyně správní rady NF JMP pro rok 2014. Polostrukturovaný rozhovor. Jičín, 20. 9. 2017., 8. 11. 2017.

Návštěvníci festivalu. Řízený rozhovor. Jičín, září 2017.

8.1 Seznam tabulek

Tabulky:

Tabulka 1 Ceny vstupného na sobotní program za roky 2013, 2014 a 2017	30
Tabulka 2 Ceny vstupného na sobotní program za roky 2015 a 2016	31
Tabulka 3 Místa konání festivalu Jičín – město pohádky	36
Tabulka 4 Množství jednotlivých aktivit festivalu za rok 2013	39
Tabulka 5 Množství jednotlivých aktivit festivalu za rok 2014	40
Tabulka 6 Množství jednotlivých aktivit festivalu za rok 2015	41
Tabulka 7 Množství jednotlivých aktivit festivalu za rok 2016	42
Tabulka 8 Množství jednotlivých aktivit festivalu za rok 2017	43
Tabulka 9 Komparace programové struktury festivalu pro dětského návštěvníka za roky 2013-2017	44

8.2 Seznam obrázků

Obrázek 1 Chlapci ze 3. třídy Husovy základní školy	19
Obrázek 2 Dívky ze 3. třídy Husovy základní školy	19
Obrázek 3 Camp u Rumcajse	24

Obrázek 4 Restaurace Řáholec	24
Obrázek 5 Rumcajsova Ševcovna	25
Obrázek 6 Pochod Českým rájem	26
Obrázek 7 Kovový drak	27
Obrázek 8 Vývoj sobotní návštěvnosti za roky 2013-2017	32
Obrázek 9 Komparace programové struktury festivalu	45
Obrázek 10 Komparace programové nabídky festivalu pro děti a dospělé	46
Obrázek 11 Hra na Didgeridoo	48
Obrázek 12 Divadelní představení na Náměstí Svobody	48
Obrázek 13 Atrakce	49
Obrázek 14 Horská dráha	49
Obrázek 15 Stánky s občerstvením	50
Obrázek 16 Stravování na festivalu	50
Obrázek 17 Povědomí dětských návštěvníků o festivalu	55
Obrázek 18 Četnost návštěv festivalu dětských návštěvníků	56
Obrázek 19 Pravidelnost návštěv dětských návštěvníků	56
Obrázek 20 Motivace dětských návštěvníků k účasti na festivalu	57
Obrázek 21 Zájem dětských návštěvníků o programovou strukturu	57
Obrázek 22 Hodnocení festivalu dětských návštěvníků v řádu let	58
Obrázek 23 Prioritní postavení dětských návštěvníků	59
Obrázek 24 Volba stravování na festivalu podle dětských návštěvníků	59
Obrázek 25 Zájem dětských návštěvníků o opakovanou účast na festivalu	60
Obrázek 26 Doporučení festivalu dětským návštěvníkům	60
Obrázek 27 Povědomí dospělých návštěvníků o festivalu	61
Obrázek 28 Četnost návštěv festivalu dospělých návštěvníků	61
Obrázek 29 Motivace dospělých návštěvníků k účasti na festivalu	62
Obrázek 30 Hodnocení pestrosti programové struktury pro dětské návštěvníků v řádu let	62
Obrázek 31 Zhodnocení rozpětí festivalu pro dětské návštěvníky	63
Obrázek 32 Orientace festivalu z pohledu dospělých návštěvníků	64
Obrázek 33 Hodnocení podoby festivalu v řádu let podle dospělých návštěvníků	64
Obrázek 34 Stravování na festivalu z pohledu dospělých návštěvníků	65
Obrázek 35 Volba stravování podle dospělých návštěvníků	65
Obrázek 36 Doporučení festivalu rodinám s dětmi od dospělých návštěvníků	66

9 Přílohy

9.1 Seznam příloh

Příloha 1: Seznam otázek pro bývalou předsedkyni Nadačního fondu Jičín – město pohádky	78
Příloha 2: Vzor dotazníku pro dětského návštěvníka festivalu Jičín – město pohádky	81
Příloha 3: Vzor dotazníku pro dospělého návštěvníka festivalu Jičín – město pohádky	83
Příloha 4: Programová brožura 2013	85
Příloha 5: Programová brožura 2014	85
Příloha 6: Programová brožura 2015	86
Příloha 7: Programová brožura 2016	86
Příloha 8: Programová brožura 2017	87
Příloha 9: Mapa Jičina	87
Příloha 10: Almanach Jičín – město pohádky 10 let	88
Příloha 11: Zadání bakalářské práce	89

Seznam otázek a odpovědí pro bývalou předsedkyni Nadačního fondu Jičín – město pohádky

Otázky, na které se mimo jiné autorce podařilo získat odpověď během neformálního rozhovoru s paní Věrou Rychterovou byly následující:

1. Jak dlouho jste působila ve funkci předsedkyně Nadačního fondu Jičín – město pohádky?

„Funkci předsedkyně správní rady Nadačního fondu Jičín – město pohádky jsem zastávala od 14. 7. 2011 do 3.3. 2015. Ve festivalu jsem pracovala od jeho založení, přičemž jsem zároveň byla členkou správní rady, také několik roků místopředsedkyní správní rady Nadačního fondu Jičín – město pohádky. Největší radosti pro mne nebyly jmenované funkce, ale příprava samotného festivalu – náplň dílen, příprava programu, komunikace se školami, oslovování osobností a zajištění jejich účasti na festivalu.“

2. Jaký vnímáte rozdíl mezi festivalem v jeho počátcích a jeho podobou dnes?

„Velmi se rozrostl a postupně získávanými zkušenostmi se zprofesionalizoval.“

3. Vnímáte nějaké konkrétní změny za posledních 5 let (2013–2017)?

„Pojí se s týmem, který festival vede. K nástupu nového týmu došlo v roce 2016 a 2017, ten festivalovou filosofií příliš necítil a nesmyslná přehršel kapel by docela rychle změnila pohádkovou slavnost (jak festival také někdy nazývali otcové zakladatelé) ve festák.“

4. V jakém ohledu je podle Vás festival propracovanější, nežli tomu bývalo na jeho počátku?

„Především v oblasti organizace a zajištění – vše znamenalo jednak postupné získávání zkušeností amatérů, kteří JMP založili a pak technickovědecký vývoj ve všech oblastech. Zasáhly počítače s tiskárnami, kopírkami, internet, sociální sítě, změny zaznamenal také vzhled pódia. Nyní je hliníkové a zmizel dřevěný hrad. Ozvučení a osvětlení zajišťuje špičková firma. Postupem času nutná ostraha, co se dříve muselo zajistit svépomocí, se děje na úrovni. Např. objednávky daných služeb firmami.“

- 5. Slovo komerce a festival Jičín – město pohádky, co ve Vás takové spojení vyvolává?**
„Nadzvedává mě. Je používáno neprávem. Řada lidí papouškuje, aniž by významu slova rozuměla, nebo si festival neprošli a neznají ho.“
- 6. Myslíte si, že festival odjakživa byl a stále je primárně určen dětem?**
„Dětem byl určen určitě, z této cesty nesmí sejít, tím je ojedinělý.“
- 7. Dokázala byste určit pozitivní, a naopak negativní stránky festivalu?**
„To nevím, protože je to dosti individuální a co je pozitivní pro jednoho návštěvníka, nemusí být pozitivním pro toho druhého. Někdo je proti atrakcím, jiní si je pochvalují apod. Za pozitiva osobně považuji kreativní dílny, pohybové aktivity, spolupráce s handicapovanými, autorská čtení a mnoho dalšího. Negativně vnímám určitě hlučnost, některé stánky s tretkami a do budoucna by bylo třeba vytěsnit atrakce i od zimního stadionu.“
- 8. Jak velký vliv má podle Vás skladba organizačního týmu na jeho výslednou každoroční podobu?**
„To je velmi dobrá a výstižná otázka. Naprosto zásadní vliv a nejenom na program, ale právě i na jeho směřování a vizi, která je dána filosofií festivalu vyslovenou již v jeho začátcích, tj. od 1. ročníku. Ideální stav podle mě, všichni v týmu by měli být odborníci, nadšenci a srdcaři.“
- 9. Čemu je z hlediska organizace věnována největší pozornost?**
„Těžko říci, ale určitě programu, nesmí se vytratit jeho kreativita i když nelze zanedbávat ani propagaci, spol. s médii. O shánění peněz, tedy sponzoringu ani nemluvě.“
- 10. Jakým způsobem promlouvá festival Jičín – město pohádky v rámci své propagace k dětem?**
„Propagačně je může zastihnout spot v ČT, spíše dospělí zachytí spoty v rozhlasových médiích. Jinak jsou pro děti směrodatní učitelé, kteří od nás dostávají různé informace, např. o soutěžích. Organizujeme tematické výlety od dubna do června. Jinak vše na webu a sociálních sítích.“

11. Jak se změnila propagace festivalu za posledních 5 let (2013–2017)?

„Zintenzivnila se, využíváno cestovních veletrhů v republice a právě soc. sítí. Naopak ubyla možnost prezentace po městě v průběhu roku.“

12. Kam až má festival Jičín – město pohádky mediální dosah?

„Díky médiím, především ČT a soc. sítím jako je Facebook či Instagram. Mimo Jičín v družebních městech Jičina.“

13. Je dětem v průběhu festivalu zajištěna alternativa zdravého stravování?

„My děláme festival, zajišťují si učitelé, rodiče.“

14. Myslíte si, že je dětský návštěvník oproti dospělému nějakým způsobem zvýhodněn?

„Je to dáno skladbou programu, z ní je to patrné.“

15. Jsou podle Vás stížnosti na podle mnohých příliš drahé sobotní vstupné oprávněné?

(Stížnosti zejména na cenu danou výškou dítěte, ne jeho věkem)

„Nejsou, protože festival je pětidenní a vybírá se jenom v sobotu. V ostatních dnech jsou všechny venkovní pořady zdarma.“

16. Co je podle Vás nejatraktivnější složkou festivalu, aneb bez čeho by se neobešel?

„Nejdůležitější je kreativita programové nabídky, pro děti a rodiny s dětmi. Jinak je to subjektivní, každý z dospělých hledá nebo se vrací za něčím jiným.“

17. Jak nahlížíte na atrakce, které nemají s festivalem a jeho základní myšlenkou nic společného?

„Myslím, že staročeské atrakce se zavrhovat nemusí, patří také k tradici našich předků. A ty novodobé nemají s festivalem nic společného, proto nejsou součástí Pohádkového města, jehož hranice vymezuje historické centrum Jičina.“

Vzor dotazníku pro dotazníkové šetření a řízené rozhovory u dětského návštěvníka festivalu Jičín – město pohádky

Ahoj,

Jsem studentkou třetího ročníku Univerzity Hradec Králové. Ráda bych tě poprosila o vyplnění tohoto anonymního dotazníku k mé bakalářské práci, který zjišťuje názory ohledně programové struktury festivalu Jičín – město pohádky a soustředí se na dětského návštěvníka a jeho rozhodující roli v návaznosti na programovou nabídku festivalu. Předem chci poděkovat za tvůj čas a spolupráci.

1. Jak nebo odkud ses o festivalu dozvěděl/a?

- a) od rodičů
- b) od kamarádů
- c) ze školy
- d) z reklamních poutačů
- e) na internetu
- f) jiné, prosím
uveď .....

2. Kolik let již festival navštěvuješ?

- a) jsem tu poprvé
- b) od malička
- c) už několik let

3. Navštěvuješ festival pravidelně?

- a) ano, navštěvuji každý rok
- b) jsem tu poprvé
- c) navštěvuji jen některé ročníky

4. Jaký je tvůj hlavní důvod účasti na festivalu?

- a) hlavní program (živá vystoupení, dílny, hry a soutěže, ...)
- b) tradice
- c) doporučení kamarádů
- d) sobotní program (hudební vystoupení, ohňostroj, ...)
- e) jídlo
- f) jiné, prosím

uved'.....

5. Jaké aktivitě dáváš přednost, když trávíš volný čas na festivalu?

- a) hlavní program (živá vystoupení, dílny, hry a soutěže, ...)
- b) sobotní program (hudební vystoupení, ohňostroj, ...)
- c) volný čas s kamarády
- d) jídlo
- e) jiné, prosím
uved'.....

6. Líbí se ti na festivalu více nebo méně než předchozí roky?

- a) více než předchozí roky
- b) méně než předchozí roky
- c) stále stejně

7. Myslíš si, že jsi jako dítě, co by návštěvník festivalu nějak zvýhodněn/a? (mimo sníženou cenu vstupného na sobotní program)

- a) ne, o žádných dalších zvýhodněních nevím
- b) ano, jsem zvýhodněn/a v následujících případech
uved'.....

8. Jaká jídla na festivalu vyhledáváš?

- a) vyhledávám jídla jako jsou (např. vařená kukuřice)
- b) vyhledávám jídla jako jsou (např. smažená jídla, sladkosti)

9. Plánuješ festival navštívit i příští rok?

- a) ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) ne

10. Doporučil/a bys festival svým kamarádům?

- a) ano
- b) ne

**Vzor dotazníku pro dotazníkové šetření a řízené rozhovory u dospělého návštěvníka
festivalu Jičín – město pohádky**

Dobrý den,

Jsem studentkou třetího ročníku Univerzity Hradec Králové. Ráda bych Vás poprosila o vyplnění tohoto anonymního dotazníku k mé bakalářské práci, který zjišťuje názory ohledně programové struktury festivalu Jičín – město pohádky a soustředí se na dětského návštěvníka a jeho rozhodující roli v návaznosti na programovou nabídku festivalu. Předem Vám chci poděkovat za Váš čas a spolupráci.

1. Jak nebo odkud jste se o festivalu dozvěděli?

- a) od známých
- b) z médií (TV, rádio, noviny, internet, sociální média)
- c) viděl/a jsem plakát
- d) jiné, prosím
uved'te.....

2. Kolik let již festival navštěvujete?

- a) od jeho počátku
- b) poprvé
- c) již několik let

3. Co je hlavním důvodem Vaší návštěvy na festivalu?

- a) zábava pro děti
- b) program obecně
- c) tradice
- d) dobrá minulá zkušenost
- e) doporučení přátel
- f) jídlo
- g) viděl/a jsem na daný festival reklamu v médiích (TV, rádio, noviny, internet, sociální média)
- h) jiné, prosím
uved'te.....

- 4. Myslíte si, že je program pro děti každým rokem bohatší/pestřejší?**
- a) ano
  - b) spíše ano
  - c) spíše ne
  - d) ne
- 5. Jste toho názoru, že je program festivalu přizpůsoben jak mladším, tak i starším dětem?**
- a) spíše předškolním dětem
  - b) školním dětem
  - c) starším dětem od 15 do 18 let
- 6. Komu si myslíte, že je festival spíše určen, dětem nebo dospělým?**
- a) hlavně dětem
  - b) převážně dětem
  - c) stejně dětem jako dospělým
  - d) spíše dospělým
- 7. Líbila se Vám podoba festivalu více dříve, nebo dnes?**
- a) dříve
  - b) dnes
- 8. Myslíte si, že je na festivalu zajištěna také alternativa zdravého stravování pro děti?**
- a) ano
  - b) spíše ano
  - c) spíše ne
  - d) ne
- 9. Jaká jídla na festivalu vyhledáváte?**
- a) vyhledávám jídla jako jsou (např. vařená kukuřice)
  - b) vyhledávám jídla jako jsou (např. smažená jídla, sladkosti)
- 10. Doporučili byste festival Jičín – město pohádky známým, kteří mají děti?**
- a) ano
  - b) ne

Programová brožura 2013

Obrázek 1 Ukázka programové brožury pro rok 2013

Zdroj: foto Tereza Smolíková (2017)

Programová brožura 2014

Obrázek 2 Ukázka programové brožury pro rok 2014

Zdroj: foto Tereza Smolíková (2017)

Programová brožura 2015

Obrázek 3 Ukázka programové brožury pro rok 2015

Zdroj: foto Tereza Smolíková (2017)

Programová brožura 2016

Obrázek 4 Ukázka programové brožury pro rok 2016

Zdroj: foto Tereza Smolíková (2017)

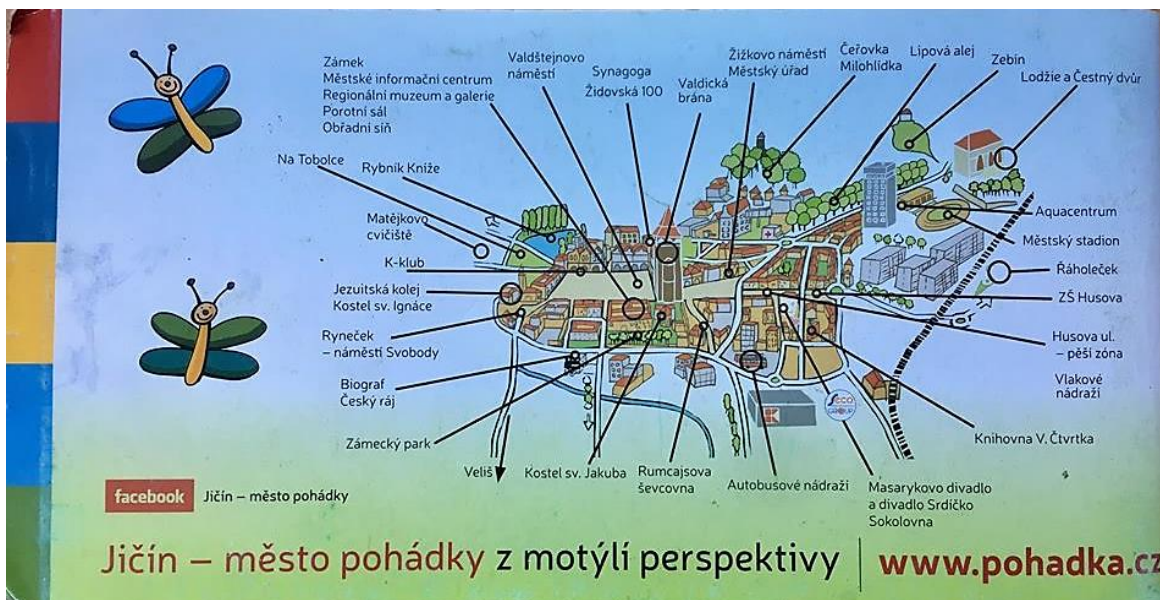
Programová brožura 2017

Obrázek 5 Ukázka programové brožury pro rok 2017

Zdroj: foto Tereza Smolíková (2017)

Mapa Jičína

Obrázek 6 Ukázka kreslené mapy Jičína

Zdroj: foto Tereza Smolíková (2017)

Almanach Jičín – město pohádky 10 let

Obrázek 7 Ukázka almanachu Jičín – město pohádky za 10 let
Zdroj: foto Tereza Smolíková (2017)

Zadání bakalářské práce

Univerzita Hradec Králové
Fakulta informatiky a managementu
Akademický rok: 2017/2018

Studijní program: Ekonomika a management
Forma: Prezenční
Obor/komb.: Management cestovního ruchu - německý jazyk
(mcr-p-n)

Podklad pro zadání BAKALÁŘSKÉ práce studenta

PŘEDKLÁDÁ:	ADRESA	OSOBNÍ ČÍSLO
Smolíková Tereza	Svatopluka Čecha 572, Jičín - Valdické Předměstí	I1500630

TÉMA ČESKY:

Destinační management festivalu Jičín - město pohádky

TÉMA ANGLICKY:

Destination management of the festival of Jičín - town of a fairy - tale

VEDOUcí PRÁCE:

Mgr. Dagmar Hrušová, Ph.D. - KRRCR

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ:

Cíl práce: Hlavním cílem práce je povést analýzu kulturního festivalu Jičín - město pohádky se zaměřením na zhodnocení programové struktury v řádu několika let a následné srovnání kvality festivalu především s ohledem na ohlasy dětských návštěvníků. Dílčím cílem je zhodnotit programovou skladbu z hlediska spokojenosti, názorů, připomínek a doporučení v první řadě dětských a dále i dospělých návštěvníků.

1. Úvod
2. Cíl práce
3. Metodika zpracování
  - 3.1. Popis a průběh šetření
  - 3.2. Charakteristika výzkumné oblasti
  - 3.3. Použité metody
4. Teoretická východiska
  - 4.1. Vymezení základních pojmů
  - 4.2. Destinační management kulturní akce
5. Výsledky a diskuze
  - 5.1. Analýza programové struktury festivalu
  - 5.2. Výsledky pozorování
  - 5.3. Výsledky dotazování
    - 5.3.1. Dotazníky
    - 5.3.2. Rozhovory
6. Shrnutí a diskuze výsledků
7. Závěry a doporučení
8. Seznam použitých zdrojů
9. Přílohy

SEZNAM DOPORUČENÉ LITERATURY:

HOLEŠINSKÁ, Andrea. Destinační management, aneb, Jak řídit turistickou destinaci. Brno: Masaryková Univerzita, 2007. ISBN:978-70-210-4500-2(brož.)
TROUSIL, Michal a Veronika JAŠÍKOVÁ. Úvod do tvorby odborných prací. Hradec Králové: Gaudeamus, 2015. ISBN: 978-80-7435-542-4.
NADAČNÍ FOND JIČÍN - MĚSTO POHÁDKY. Jičín - město pohádky: Ať žijí pohádky!. Programová brožúrka. 25 vyd. Jičín, 2015.
NADAČNÍ FOND JIČÍN - MĚSTO POHÁDKY. Jičín - město pohádky: CIRK. Programová brožúrka. 26 vyd. Jičín, 2016.
NADAČNÍ FOND JIČÍN - MĚSTO POHÁDKY. Jičín - město pohádky: Český rok aneb tradice Tradičně i netradičně. Programová brožúrka. 27 vyd. Jičín, 2017.
ZELENKA, Josef a Martina PÁSKOVÁ. Výkladový slovník cestovního ruchu. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde Praha, 2012. ISBN 978-80-7201-880-2.

Podpis studenta:

Ymura

Datum: .....

Podpis vedoucího práce:

Plužina

Datum: *13.10.2017*